

ČLOVĚK V TÍSNI '99

výroční zpráva

<http://www.pinf.cz>

Člověk v tísni, společnost při České televizi – o.p.s.

Kavčí hory, 140 70 Praha 4

tel.: +420/2/61134401, fax: +420/2/61134137

Obsah

Slovo ředitele	1
Minulý rok ve Společnosti Člověk v tísni	4
Humanitární projekty	
SOS Kosovo	6
SOS Čečensko	16
Arménie	18
Povodně Morava Slezsko a východní Čechy	18
Kolumbie	18
Rumunsko	18
Pomoc krajanům	
Poradna pro krajany	20
České vesnice v rumunském Banátu	23
Romské projekty	
Česká republika - komunitní centra	26
Velká Británie - akce Dover	28
Demokraci, lidská práva a svoboda slova	
Homo Homini	30
Kuba, trvání diktatury	31
Běloruské centrum	32
Alternativy	33
Dokumenty Člověk v tísni	35
Osvětové a informační aktivity	
Jeden svět	38
Přílohy v týdeníku RESPEKT	40
Výstavy	40
Kniha Jeden svět	41
Internetové stránky a Informační servis	41
Finanční přehled	
Náklady - podle účetní osnovy 1999 - Nadace	44
Příjmy - podle účetní osnovy 1999 - Nadace	44
Rozvaha - 1999 Nadace	45
Rozvaha - 1999 OPS	45
Příjmy - 1999 OPS	46
Náklady - podle účetní osnovy 1999 - OPS	47
Celkové náklady za rok 1999	48
Náklady Kosovo - rozklad	50
Výrok auditora	52
Poděkování	54

Na akcích a projektech Společnosti se v průběhu let podílelo mnoho lidí. Někteří v nadaci pracovali, jiní byli dobrovolníky a pomocníky, další poskytli zdarma své odborné znalosti jako poradcí, lékaři, řidiči kamionů.

Aneta Abadić, Radovan Amer, Marina Bačkovića, Eva Baegrove,
 Vrdran Bajić, Michael Bulić, Vojtěch Bulík, Peter Bažar, Jasmina Božić,
 Pavel Berger, Ivan Berka, Veselka Bilićová, Bo Han, Jasmina Blazević,
 Martin a Nada Blazević, Jana Blahová, Sylvie Blazhova, Lukáš
 Bludský, Alžběta Boháčková, Vladimír Bornevanský, Jiří Boží, Klára
 Božková, Zuzana Božková, Zdeněk Brabavský, Petra Baryševá,
 Martin Buncmiller, Jeroným Březina, Rácz Bónifác, Robert Bucci, Petr
 Burdžák, Vladimír a Vladimír Bystrorovi, Marina Castorová, Ladislav
 Cerman, Josef Čekol, Bohd. de Gante, Jaroslava Čajka, Roman Čech,
 Pavel Čechák, Marek Čechovičský, Aida Čemčíř, Jan Čemčíř, Jáchym Čech,
 Radek Gálik, Lydie Čermá, Alexandr Černý, Jan Černý, Michal
 Černý, Radek Černý, Karel Čtrnáček, Jan Čumilivský, Vojan
 Damićević, Veronika Davíková, Bára Dlouhá, Josef Dlouhý, Jakub
 Douřál, Pavel Dvořák, Jan Han, Dejana Drakulić, Kristina Drapák, Sylvie
 Dvořáková, Pavel Dymek, Emila Džicková, Martin Ehl, Jan Fahián,
 Christian Fabry, Alexandre Fiala, Tomáš Filip, Tiana Fischerová, Václav
 Flegl, Štěpán Flegl, Karel Ferenc, Anna Frýdová, Olga Gajdová,
 Radek Gálik, Philip Garvin, Eli Gasho, Sára Geddes, Kristýna
 Gorychová, Olga Gera Springorum, Muhamet Gjoraj, Andrej Gjurč,
 Petra Gladská, Kateřina Glásová, Lubomír Gombos, Linda Grešin,
 Zdeněk Grčko, Oleg Grčko, Josef Grk, Sergej Grigoriev, Pavel
 Gruber, Vladislav Günter, Gabriela Guirák, Vojen Güntter, Ežo
 Gutmanović, Anna Haasová, Jovanka Hadžikadićová, Tomáš Halmetič,
 Jan Hajdová, Prokop Hajný, Radan Hanzlík, Ivan Hanzliger, James
 Hamilton, Blanka Hamblin, Robert Hamis, Jindřich Hanzlíček, Sárka
 Hanzlíková, Karolína Harrisová, Adam Haslin, Tomáš Haslin, Matyas
 Harelda, Jindra Heimová, Ija Hilybovská, Ljilja Hložný, Adam
 Hoffmann, Zlajka Hofman, Magda Holováč, Barbara Holá, Boris
 Holáček, Václav Holáček, Miloš Hofner, Fatiha Hovslić, Barbara
 Hroboň, Stuart Howey, Petrá Huska, Markéta Hrabáková, Jan Hrabina,
 Jana Hrdličková, Pavel Hroch, Linda Hrociová, Marka Hruhá, Marta
 Hudečková, Petr Chrást, Adeline Chausová, Petr Chlávkov, Dagmar
 Chocholáčková, Milada Chodilová, Martin Chouca, Vladimír Chiz,
 Valentin Iankov, Alexandr Ivančik, Jiří Jadrný, Edin Jaganović, Šárka
 Jakimová, Václav Jakubík, Petr Jančířek, Vladislav Jandjak, Markéta
 Janečková, Renata Janová, Martin Jazari, Petr Jelínek, Tomáš
 Jellík, Josef Jeršek, Martin Jeršek, Jitka Jirůčková, Jakub Jirák, Jakub
 Jiršek, Miroslav Joudal, Filip Kalina, Jan William Kane, Petr
 Kamberžský, Jan a Veronika Kamenički, Jana Kármáková, Michal Karda,
 František Karcich, Dušan Karpatký, Jan Kaudermann, Martin Klina,
 Alena Klimešová, Ondřej Klimeš, Pavel Klimeš, Jaroslav Koláček,
 Ruzanna Kolagová, Blanka Kolářová, Petr Kolářský, Petr Kolinský,
 Marek Kupecký, Teofil Kupecký, Jiří Kopeř, Martin Kotas, Luboš Kotek,
 Josef Kotula, Michal Kouba, Pavel Koutěček, Jan Koutný, Václav
 Kováčik, Soňa Kováčiková, Jiří Králík, Jitka Krásová, Marek
 Kramov, Lukáš Krbe, Jitka Křiháková, Vít Krombáček, Pavlína
 Křemová, David Křivá, Lubomír Kozáček, Ondřej Kropka, Vít
 Kůrka, Jiří Kudela, Zuzana Kudláčková, Josef Kuruc, Hanka
 Kuřimská, Lubor Kysučan, Lukáš Lašeter, Jan, Matěj, Milana a Vlasta
 Lašáková, Hana Lambachová, Oskar Langer, Kateřina Lapáková, Ivo
 Lary, Marek Lary, Ester Lamperová, Vojtěch Levlík, Michal John
 Lee, Petr Lešner, Roman Leška, Allan Ljura, Monika Lomcová,
 Michael Luthan, Anna Lukáč, Dan Marek, Riechel Macková, Mila

Machalick, Jan Machomir, Luděk Maleček, Alena Mělková, Alexandar
 Manic, Pavel Matálek, Jan Mareš, Jan Mareš, Jan Marian, Tereza
 Marjanovič, Karel Markvart, Nona Martinová, Daniel Matějka, Jev
 Mathé, Ivan Matláček, Ondřej Matyáš, Václav Mazanek, Iveta
 Melišková, Lukáš Melnický, Zdeněk Mertl, Jan Mělníček, Dana
 Michalová, Marta Mikulášková, Hanka Mikulová, Branka
 Milčević Matić, Zora Milanić, Piro Milkan, Jan Mleziva, Monika
 Minusová, Štěpán Moravec, Esaad Mujakic, Jan Müller, Antonín
 Muráns, Michal Muráň, Jan Mužík, Martin Myška, Slaněp
 Navonický, Ondřej Němec, Petr Němec, Dana Němcová, Pavel
 Němček, Jiří Novák, Karol Novák, Matěj Novák, Pavel Novák, Jan
 Nováková, Pavla Nováková, Michal Novotný, Pavel Novotný, Jiří
 Očenáš, Josef Očenáš, Goranka Oljea, Jan Olšat, Vojtěch a Michal
 Otaví, Patrice Ouzénigová, Robert Oufeduk, Luboš Palata, Madla
 Palušová, Krievna Palušová, Oleg Pantiha, Andrej Papanosov,
 Jakub Patuška, Martin Pavlík, Petr Payne, Josef Pauderka, Marka
 Peckáčková, Stanislav Pene, Jan Pengler, Vera Peremachová, Marie
 Petronová, Věra Petič, Zbyněk Petrůček, Jan Petránek, Kateřina
 Petráčková, Mirjana Petrušová, Janušík Petřík, Igor Petronov, Kryska
 Petron, Marie Pilátová, Deřin Plama, Michal Plesner, Jan Pšinger,
 Janušík Pílek, Marek Podhorský, Lucie Poláčková, Josef Polánska,
 Anđelja Poljšak, David Poljšar, Zuzana Poljšková, Sulek Poljšar,
 Robert Polák, Karel Polonský, Sárka Poláčková, Jan a Miroslav
 Poláčková, Dora Popaja, Filip Popelitz, Rádina Práhl, Petr Prácha, Ivana
 a Marek Prácha, Marek Práhl, Petra Práchačová, Lukáš Procházek,
 Dagmar Prošperová, Vladimír Proszczak, Radka Průšová, Alexey
 Pyňák, Mervin Qasbi, Jana Rásova, Blanka Rákosníková, Martin
 Ratz, Raymond Reizner, Filip Reimunda, Vera Růžalová, Zdeněk
 Rosman, Petr Růžal, Jan Ruud, Marek Růža, Martin Růžka, Eva
 Ryantová, Jan Rybář, Ota Rybková, Břetislav Rybíček, Karolína
 Ryglová, David Řeháček, Martin Řezníček, Pavel Říčan, Helena
 Řádková, Branka Sacka, Alena Sedláčková, Eliška Sečhová, Terence
 Serrano, David Sláňal, Nina Schön, Štěpán a Sára ŠimonováŠiml,
 Jan Šimon, Alexey Šimonov, Jana Šladková, Stánek Slaněp, Markéta
 Slazalová, Marta Šedláková, Miroslav Šemoták, František Šněl,
 Sahr Šor, Ondřej Šoukapp, Petr Šoukapp, Anna Šoumanová, Olga a Jiří
 Šoumat, Janušík Špang, Michal Štaček, Jiří Štepiál, Gabriela
 Stepanová, Karel Štěr, Lydie Štolová, Robert Štojman, Madla
 Štráclová, Dominik Štupka, Viktor Šurek, Petr Švatoš, Marta Švazlová,
 Martina Šykorová, David a Pavel Šykora, Kateřina Šalová, Zdeněk
 Šimál, Karel Šelil, Jan Šlák, Hana Šliková, Martina Šliková,
 Martin Šmáček, Jan Šunderlí, Václav Šlajer, Jacek Šlachovský, Jana
 Šmidová, Dana Šmidová, Rádina Špařek, Lucie Špařková, Anna Špi
 ková, Michal Šelák, Janušík Šlasing, Janušík Štrina, Dana Šumová,
 Ondřej Šumil, Marek Šty, Brijan a Martina Šuhová, Kristína
 Taberyová, Ivana Těšlovská, Filip Tešat, Ivana Tešlová, Pavel Theiner,
 Robert Těšný, Jan Těšný, Dagmar Těšnová, Martin Těšný, Jan
 Těšovský, Marka Točková, Jan Trachta, Lucie Trávníčková, Václav
 Trojan, Jakub Tureček, Robert Uhlir, Muhammad Usaj, Jan Urban,
 Petr Urie, Janušík Valček, David a Štěpán Valouchová, Martin Vepřek,
 Eva Valušová, Pavel Vavřina, Jakub Vědra, Naděžda Verrecká,
 Martina Veselá-Panamá, Luboš Veselý, Věra Věsí, Zbyněk
 Viktorin, Sri Kumar Vishwanathan, Jan Vláclha, Svetlana Vláclková,
 Marek Voelz, Petr Vojnosh, Dagmar Volenová, Karel Volák, Jiří
 Vondráček, Terence Vrabecová Říčan, Tomáš Vroňský, Tomáš Vysloukal,
 Kateřina Vyletlová, Zdenka Vykoukalová, Sárka Waisová, Marie a
 Zuzana Wechterlová, Zao Wu, Jiří Zabranský, Helena Zapotek, Jakub
 Závada, Zdeněk Zelinka, František Zicha, Vojtěch Zikmund, Věronika
 Zikmundová, Bohdan Zlýmský, Iva Zimová, Zdenka Zimová, Dany
 Zuo, Ibrahim Zgachos, Jan Zžán, Petr Zvoníček, Gabriela Žádková,
 Lucie Žádková, Marek Žak, Michael Zambosky, Monika Zatková,
 Dalibor Zedlitzky a mnoho dalších

Poděkování partnerům

Projekty Společnosti Člověk v tísni podpořili zejména (kromě České televize jako spoluzakladatele):

Charles Stewart Mott Foundation
Open Society Fund Praha
Open Society Institute
Nadace pro rozvoj občanské společnosti
Nadace VIA
Projekt EU PHARE
Delegace EU
Know How Fund
National Endowment for Democracy

Dr. Alfred Bader
Richard H. Driehaus Foundation
Velvyslanectví Francie
Velvyslanectví Kanady
Velvyslanectví Nizozemska
Velvyslanectví Spojeného království Velké Británie a Severního Irska
Velvyslanectví Spojených států amerických

Společnost Člověk v tísni spolupracuje s několika desítkami organizací a institucí v České republice, patří mezi ně:

Kancelář prezidenta republiky
Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Ministerstvo vnitra ČR
Amnesty International
hlavní město Praha
Český helsinský výbor
OS Diakonie Úpice

Nadace Tolerance
Nadace Symposion
Univerzita Karlova
Židovské muzeum
Armáda ČR
Česká katolická charita

Mezi největší zahraniční partnery Společnosti patří:

Vysoký komisariát pro uprchlíky OSN
UNICEF
Caritas Internationale
Světová zdravotnická organizace
HMD International
Radio Free Europe/Radio Liberty
Mezinárodní červený kříž
Lékaři světa
Glasnost Defense Foundation
Glasnost Public Foundation

Center for a Free Cuba
Memorial
Center for Journalism in Extreme Situations
San Felipe del Rio Foundation
Movimento por la Paz, el Desarme y al Libertad (MPDL) Spain
INTERSOS
Mother Theresa Society
a další

Zvláštní poděkování patří:

České televizi, týdeníku RESPEKT, Českému rozhlasu, Lidovým novinám a Agentuře Epicentrum.

Společnost dále děkuje:

pracovnícům účetní firmy Obchodní Kancelář s.r.o. – paní Haně Lamblové a Jindře Heinzové, auditorce paní Květoslavě Vyleťalové a daňovému poradci panu Josefu Ježkovi.

DĚKUJEME VÁM

Humanitární projekty Společnosti Člověk v tísni by nebyly možné bez podpory desetitisíců drobných dárců. V loňském roce přispělo různě velkými částkami více než 25 000 občanů, firem, měst a podniků. Každých dvě stě korun mělo svůj smysl. Na této stránce lze bohužel uvést jen darce nad 50 000,- Kč.

Všem dárcům Společnost s úctou děkuje!

50 000,- Kč a více nám darovali:

Astrid s. r. o., Rollerová Eva, Procházková Jitka, Orlický Vladimír, Obec spisovatelů, obec Rapotín, obec Dobřichovice, Ministerstvo zahraničních věcí, městská část Praha Šeberov, město Jilemnice, město Frýdek - Místek, město Benešov, Knapp Petr, Glatzová Vladimíra, Gavlas - aukční agentura, Frič Jaroslav, Divadelní agentura Echo s.r.o., Dekonta Kladno a.s., ČEZ Elektrárny s.r.o., Grund a.s.,

město Jindřichův Hradec, Havráňková Blanka, Tichý a spol., Šebestík, Sestry Klarisky, Hančar, Česká televize, Škoda Auto, Helebrant, Tůma Ladislav, město Kolín, Šolc Martin, Kancelář Senátu, Nussold Hans, městský obvod Plzeň, MO Liberec/Vratislav, Haas Bettina, British Council, Peace Winds, Velvyslanectví Nizozemského království.

100 000,- Kč a více nám darovali:

Seenergy s. r. o., OÚ Praha 2, Nadace Dagmar a Václava Havlových, MÚ Černošice, městská část Praha 5, městská část Praha 11, městská část Modřany, městská část Praha 7, město Záběh na Moravě, město Trutnov, město Opava, město Nový Jičín, město Nejdek, město Klatovy, město Bystřice nad Pernštejnem, Kulig, Běfák Petr, Beran Petr,

město Jičín, město Písek, zaměstnanci SPT Telecom, Novotný Karel, město Tábor, Západočeská plynárenská, Donath - Burson - Marste, CZ. PP. CNBA, Nadace Charty 77, městská část Praha 4, Plzeňský Prazdroj a. s., Plastic People of the Universe, Pražská teplárenská, Lišková Helena, Ing. Novotný, Velvyslanectví VB, Pollaner Family, ITBC Foundation.

200 000,- Kč a více nám darovali:

Severomoravská energetika, město Karlovy Vary, město Chrudim, Barum Continental, město Louny, městská část Praha 3, dar LBD, Státní opera ČR,

město Liberec, městská část Praha 6, město Ústí nad Labem, město Jablonec.

více než 400 000,- Kč nám darovali:

městská část Praha 1 400 000,- Kč
OÚ Hradec Králové 500 000,- Kč
město Pardubice 500 000,- Kč
město Ostrava 500 000,- Kč
SPT Telecom 500 000,- Kč
Center for a FreeCuba 618 421,- Kč
Eurotel 631 449,- Kč

město Brno 1 000 000,- Kč
Západočeská energetika 1 015 550,- Kč
Česká katolická charita 1 186 000,- Kč
Transgas 2 000 000,- Kč
Severočeské doly 2 500 000,- Kč
hlavní město Praha 3 120 000,- Kč

Dále Společnost děkuje za podporu a dary těmto organizacím:

Hospodářské noviny, Phoenix, Xerox, Pacgas, Eurotel, Trimex, Santo, Chronos film, C&A, Národní galerie v Praze.

VÝROK AUDITORA

*Ing. Květoslava Vyleťalová - auditor, člen Komory auditorů České republiky dekret č. 256
pracoviště: 150 00 Praha 5, Nádražní č. 116 - tel: 57318993 nebo 57318994, fax: 57326165*

1.8. Výrok auditora

V souladu se zákonem č. 524/1992 Sb. o auditorech a Komorě auditorů České republiky a auditorskými směrnicemi vydanými Komorou auditorů České republiky jsem provedla audit mimořádné účetní závěrky Nadace při České televizi Člověk v tísni za období od 1.1.1999 do 15. 4.1999. K datu 15.4.1999 dochází k přeměně „Nadace při České televizi Člověk v tísni“ na společnost „Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s.“ v souladu se zákonem č. 227/98 Sb.

Správní rada společnosti „Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s.“ je odpovědná za sestavení mimořádné účetní závěrky a vedení účetnictví tak, aby bylo úplné, průkazné a správné v souladu s platnými zákony a předpisy. Do zániku Nadace byl odpovědný za vedení účetnictví ředitel Nadace.

Moji odpovědnosti je vyjádřit názor na mimořádnou účetní závěrku jako celek na základě výsledku ověření. Moji povinností bylo získat všechny informace, které jsem považovala podle svých znalostí za nezbytné pro řádné ověření účetní závěrky. Obdržela jsem písemné prohlášení statutárního zástupce Nadace i jejího právního nástupce, že mi byly poskytnuty veškeré doklady a sděleny všechny informace, potřebné k provedení ověření. Statutární zástupce Nadace současně prohlásil, že v předložené účetní závěrce jsou zahrnuty všechny hospodářské operace, na které se v ověřovaném účetním období vztahovala povinnost zaúčtování. Ověření údajů bylo provedeno výběrovým způsobem při respektování významnosti vykazovaných skutečností.

Při ověřování mimořádné účetní závěrky jsem nezjistila žádné skutečnosti, které by naznačovaly, že účetní záznamy, na základě kterých byla účetní závěrka sestavena, nebyly úplné, průkazné a správné ve všech významných položkách.

Platné účetní postupy neumožňují vytvářet rezervy na potencionální ztrátové kursové rozdíly, které v účetní závěrce byly vyčísleny částkou 422 tis. Kč. O tuto částku je nadhodnocen vykázaný hospodářský výsledek za ověřované období.

Podle mého názoru mimořádná účetní závěrka ve všech významných ohledech věrně zobrazuje majetek, závazky a vlastní zdroje Nadace při České televizi Člověk v tísni ke dni 15.4.1999 v souladu se zákonem o účetnictví a navazujícími předpisy. Výsledek hospodaření za období 1.1.1999 až 15. 4.1999 - zisk ve výši 1 494 tis. Kč je vykázan v souladu se zákonem o účetnictví a navazujícími předpisy, nezobrazuje však tvorbu rezervy na kursové ztráty ve výši 422 tis. Kč.

Auditor upozorňuje na skutečnost uvedenou v příloze k mimořádné účetní závěrce, že dne 12.11.1998 Rada Nadace rozhodla o přeměně Nadace na obecně prospěšnou společnost v souladu s § 35, odst. 3 zákona č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech. Krajský obchodní soud v Praze zapsal do rejstříku obecně prospěšných společností novou společnost s názvem „Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s.“, IČO: 25755277, sídlo Praha 4, Kavčí Hory, den zápisu 16. dubna 1999. Veškerý majetek, práva a závazky zanikajícího subjektu „Nadace při České televizi Člověk v tísni“ přechází na nový subjekt „Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s.“

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty a Příloha k mimořádné účetní závěrce Nadace jsou přílohami č. 1 a č. 2 a této zprávy.

V Praze dne 29.7.1999

Ing. Květoslava Vyleťalová
dekret Komory auditorů České republiky č. 256

Výrok auditora

V souladu se zákonem č. 524/1992 Sb. o auditorech a Komorou auditorů České republiky a auditorskými směrnicemi vydanými Komorou auditorů České republiky jsem provedla audit účetní závěrky společnosti „Člověk v tísni – společnost při České televizi“ ke dni 31.12.1999.

Správní rada společnosti „Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s. je odpovědná za sestavení řádné účetní závěrky a vedení účetnictví tak, aby bylo úplné, průkazné a správné v souladu s platnými zákony a předpisy.

Moji odpovědností je vyjádřit názor na účetní závěrku jako celek na základě výsledku ověření. Moji povinností bylo získat všechny informace, které jsem považovala podle svých znalostí za nezbytné pro řádné ověření účetní závěrky. Obdržela jsem písemné prohlášení statutárního zástupce společnosti, že mi byly poskytnuty veškeré doklady a sděleny všechny informace, potřebné k provedení ověření. Statutární zástupce společnosti současně prohlásil, že v předložené účetní závěrce jsou zahrnuty všechny hospodářské operace, na které se v ověřovaném účetním období vztahovala povinnost zaúčtování. Ověření údajů bylo provedeno výběrovým způsobem při respektování významnosti vykazovaných skutečností.

Při ověřování řádné účetní závěrky jsem nezjistila žádné skutečnosti, které by naznačovaly, že účetní záznamy, na základě kterých byla účetní závěrka sestavena, nebyly úplné, průkazné a správné ve všech významných položkách.

Poznatky, které jsem získala ověřením účetních dokladů a dalších souvisejících informací, jsou dle mého názoru dostatečné k vyslovení závěru, že získané prostředky od poskytovatelů grantů a dárců jsou vynakládány k účelům, které jsou v souladu s posláním společnosti.

Podle mého názoru účetní závěrka ve všech významných ohledech věrně zobrazuje majetek, závazky a vlastní zdroje společnosti Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s. ke dni 31.12.1999 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

Výsledkem hospodaření společnosti za období 16.4.1999 až 31.12.1999 je ztráta ve výši 67 670 tis. Kč, která je v plném rozsahu kryta přírůstkem fondu základního jmění společnosti. Ve sledovaném období se zvýšil fond základního jmění společnosti o částku 85 839 tis. Kč.

Vlastní zdroje společnosti k datu 31.12.1999 činí 26 790 tis. Kč. Ve srovnání s počátečním stavem došlo k přírůstku vlastních zdrojů společnosti o hodnotu 18 169 tis. Kč.

Výroční zpráva obsahuje výklad o hlavních aktivitách společnosti v období roku 1999. Součástí výroční zprávy za rok 1999 společnosti je i finanční přehled, který obsahuje hlavní údaje převzaté z účetní závěrky společnosti. Účetní informace obsažené ve výroční zprávě jsou v souladu s údaji uvedenými v účetní závěrce za rok 1999.

Rozvaha, Výkaz zisků a ztrát a Příloha k účetní závěrce společnosti včetně Přehledu o peněžních tocích jsou přílohami č. 1, č. 2 a č. 3 této zprávy.

V Praze dne 17.6.2000

Ing. Květoslava Vyšehálová
děkret Komory auditorů České republiky č. 256
Praha 4, Kloboučnická 14

NÁKLADY Kosovo – rozklad

SOS Kosovo

humanitární pomoc uprchlíkům

(Albánie, Černá Hora, Makedonie)

kamiony v rámci Nadace (1.1.1999-15.4.1999)

potravinová pomoc

stavební materiál a další materiálová pomoc

finanční dary

doprava humanitární pomoci

další služby na podporu projektů

režie dobrovolníků a koordinátorů

komunikace

ostatní

SOS Kosovo CELKEM

transportní jednotka

tranzitní centra Peja

škola Hrtice

program MEDEVAC

opravy domů – kaňon Rugova

novinářská škola Faik Konica

náklady na kampaň a osvětlová činnost v ČR

provozní náklady kosovských projektů z grantu Ch.S.Motta

3 314 928

11 082 872

19 499 876

8 160 890

5 637 465

1 582 973

1 503 175

259 049

2 041 593

53 082 820

3 910 281

5 082 555

3 341 255

172 476

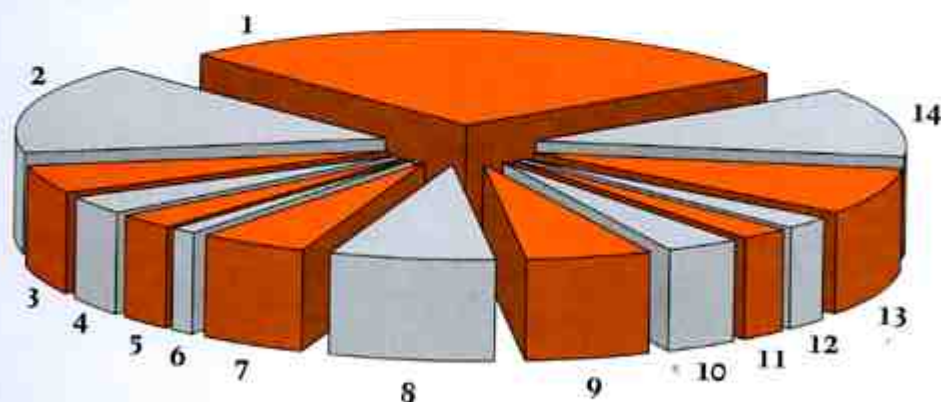
1 785 310

245 705

190 930

2 175 240

69 986 572

1	stavební materiál a další	27,86%
2	potravinová pomoc	15,84%
3	humanitární pomoc	15,84%
4	kamiony v rámci Nadace	4,74%
5	provozní náklady z grantu Ch. S. Motta	3,11%
6	opravy domů – kaňon Rugova	2,59%
7	MEDEVAC, Faik Konica	0,87%
8	kampaň a osvět. činnost v ČR	0,87%

9	škola Hrtice	4,77%
10	tranzitní centra Peja	7,26%
11	transportní jednotka	5,59%
12	komunikace a ostatní	3,29%
13	režie dobrovolníků a koordinátorů	2,13%
14	další služby na podporu projektů	2,26%
15	doprava humanitární pomoci	8,06%
16	finanční dary	11,66%

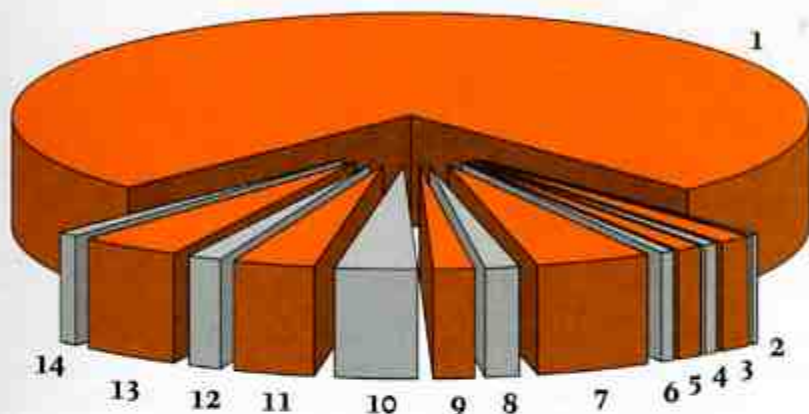
Kromě již uvedených částek se Společnost podílela na realizaci následné pomoci:

Opavia Danone - potraviny	1 113 383	Dle platných účetních postupů nejsou přijaté a následně poskytnuté hmotné dary pro Nadaci součástí hospodářského výsledku.
Diecézní Charita - potraviny, léky	485 988	
Česká katolická charita	377 218	
Další hmotné dary	383 050	
hovězí konzervy, cukr, mouka pro Černou Horu	1 262 000	Zabezpečení humanitární pomoci ze zdrojů vlády ČR, poskytnuté prostřednictvím SSHR ČR.
hovězí konzervy do Albánie	2 032 000	
mouka do Kosova	264 000	
mléčné výrobky pro Č. Horu	3 886 550	
mléčné výrobky pro Albánii	231 000	
HMOTNÉ DARY CELKEM	10 035 189	
dotace MV ČR obcím, spojené s návratem krajanů	11 680 000	Asistence při zabezpečení státního příspěvku.
CELKEM	21 715 189	

CELKOVÉ NÁKLADY ZA ROK 1999

ČR		NADACE	OPS	CELKEM
	správa		562 830	
	podpora projektů z pražské kanceláře, náklady na rozběh nových projektů, terénní průzkum a drobné projekty	1 214 649	2 730 256	4 507 735
	festival Jeden svět a další kulturní akce	174 720	1 014 356	1 189 076
	info. kampaně a osvět. činnost	123 879	1 475 324	1 599 203
	likvidace následků povodní	1 502 046	1 619 188	3 121 234
	TV seriál Člověk v tísni	725 276	2 207 973	2 933 249
Krajanské projekty	repatriace kazašských Čechů	222 822	1 055 489	1 278 311
	krajané v rumunském Banátu	45 476	3 971 891	4 017 367
Romské projekty	komunitní centra	66 684	503 221	569 905
	Británie - pomoc azylantům	2 347	91 327	93 674
SOS Kosovoviz	samostatná tabulka	3 314 928	66 671 644	69 986 572
Bosna a Hercegovina	drobná rozvojová pomoc	43 256	47 637	90 893
	provoz centra Sarajevo	116 931		116 931
	filmy pro TV BaH	44 128		44 128
Rumunsko	humanitární pomoc po povodni	1 224 028		1 224 028
	leprosárium		212 212	212 212
Arménie	humanitární pomoc	31 955	29 158	61 113
Kolumbie	humanitární pomoc	266 311		266 311
Bělorusko	osvětová činnost a podpora opozice, Infocentrum	386 805	743 079	1 129 884
Kuba	osvětová činnost, Infocentrum	32 231	500 505	532 736
Ukrajina	průzkum pro humanitární pomoc		34 106	34 106
Čečensko	příprava humanitární pomoci		14 096	14 096
CELKEM		9 538 473	83 484 291	93 022 764

CELKOVÉ NÁKLADY ZA ROK 1999 - graf

1	SOS Kosovo	75,24%
2	Bosna a Hercegovina	0,27%
3	Rumunsko	1,54%
4	Armeni, Kolumbie, Ukrajina	0,41%
5	Čečensko	1,21%
6	Bělorusko	0,57%
7	Kuba	0,57%
7	správa, průzkum, přímá podpora drobných projektů	4,85%

8	Jeden svět, kulturní akce	1,28%
9	informační kampaně a osvětová činnost	1,72%
10	likvidace následků povodní	3,36%
11	TV cyklus Člověk v tísni	3,15%
12	repatriace krajanů	1,37%
13	krajané v rumunském Banátu	4,32%
14	romské projekty	0,71%

PŘÍJMY - 1999 OPS

příjmy MZV ČR

OKKV MZV ČR - Banát	4 500 000
Kosovo a Černá Hora	36 488
Ukrajina	33 185
Velká Británie - sociální asistence	90 800

MZV ČR celkem

4 660 473

příjmy MV ČR

Kosovo - škola Hrtica	3 500 000
Kosovo - MEDEVAC	78 000
Poradna pro krajany	1 311 991

MV ČR celkem

4 889 991

příjmy z vlastní činnosti

4 871 490

úroky

511 611

kurzové zisky

187 219

tržby z prodeje HIM a materiálu

428 046

ostatní příjmy

264 899

Příjmy celkem

15 813 729

granty

OSF	606 899
PHARE - NROS a delegace ES	1 228 963
Charles Mott Foundation	3 509 800
NED	1 152 857
UNHCR	6 264 452
UNICEF	223 513
Nadace VIA	80 000
ostatní	63 158

granty celkem

13 129 642

přijaté a poskytnuté materiální dary

Státní správa hmotných rezerv	4 161 850
Ministerstvo zemědělství ČR	1 536 308
Sanitas	1 568 990
C&A MODA	2 912 184
Opavia	800 815
Kamýk Dauen s.r.o.	528 814
Česká katolická charita	511 995
ostatní	3 455 907

materiální dary celkem

15 476 864

dary České televize

1 246 157

dary fyzických osob

23 069 946

dary právnických osob

20 970 922

dary zahraničních osob

1 504 762

Granty a dary celkem

75 398 293

PŘÍJMY, GRANTY A DARY CELKEM

91 212 022

NÁKLADY – podle účetní osnovy 1999 OPS

mzdové náklady	3 523 917
pronájem prostor, energie	673 580
cestovné a osobní přeprava	5 184 756
účetní odpisy	2 159 449
poplatky, kurzové ztráty	912 946
pokuty, penále, manka a škody	28 254
poskytnuté dary	10 480 226
reprezentace	40 606
nákladní přeprava	6 019 133
potravinová pomoc	11 119 124
materiálová pomoc	22 701 089
režijní materiál	252 567
náklady na provoz osobních vozidel	2 115 598
pojištění osob a majetku /kromě vozidel/	463 315
zůstatková cena prodaného a darovaného HIM	569 679
opravy /kromě vozidel/	44 593
účetnictví, daňové poradenství, fundraising	391 985
inzerce	332 360
projekty - služby v postižených oblastech	14 826 300
kommunikace - poštovné a spoje	497 118
ostatní služby - režie	1 061 946
daň z příjmu za rok 1999	85 750
NÁKLADY CELKEM	83 484 291

NÁKLADY – podle účetní osnovy rok 1999 Nadace

mzdové náklady	947 565
pronájem prostor, energie	91 526
cestovné a osobní přeprava	144 429
účetní odpisy	1 038 817
poplatky, kurzovní ztráty	190 872
pokuty, penále, manka a škody	6 379
poskytnuté dary	1 999 228
reprezentace	6 716
nákladní přeprava	159 717
potravinová pomoc	608 119
materiálová pomoc	1 971 491
režijní materiál	55 045
náklady na provoz osobních vozidel	270 572
pojištění osob a majetku /kromě vozidel/	43 514
zůstatková cena prodaného a darovaného HIM	585 575
opravy ostatní /kromě vozidel/	69 592
účetnictví, daňové poradenství, fundraising	78 202
inzerce	53 025
projekty – služby v postižených oblastech	927 900
komunikace – poštovní spoje	53 688
ostatní služby – režie	236 501

NÁKLADY CELKEM

9 538 473

PŘÍJMY – podle účetní osnovy rok 1999 Nadace

MZV ČR	1 668 649
Česká televize	227 622
granty	
OSF	35 000
MOTT Foundation	167 666
PHARE - NROS a delagace ES	108 686
granty celkem	311 352
dary	7 248 367
úroky	49 436
kurzové zisky	299 176
tržby z prodeje HIM a materiálu	363 300
příjmy z vlastní činnosti	989 998
ostatní příjmy	5 756
změna stavu nedokončené výroby	-131 362

PŘÍJMY CELKEM

11 032 294

ROZVAHA – 1999 Nadace

AKTIVA CELKEM	15 616 672
Stálá aktiva	2 308 062
investiční majetek	2 508 062
Oběžná aktiva	13 108 610
zásoby	0
krátkodobé pohledávky	1 384 911
finanční majetek	11 094 068
ostatní aktiva	629 631
PASIVA CELKEM	15 616 672
Vlastní zdroje	8 620 601
základní jmění	7 126 781
hosp. výsledek účetního období	1 493 820
Cizí zdroje	6 996 071
krátkodobé závazky	4 798 485
ostatní pasiva	2 197 586

ROZVAHA – 1999 OPS

AKTIVA CELKEM	33 002 411
Stálá aktiva	12 427 434
investiční majetek	12 427 434
Oběžná aktiva	20 574 977
zásoby	247 272
krátkodobé pohledávky	4 698 984
finanční majetek	14 739 422
ostatní aktiva	889 299
PASIVA CELKEM	33 002 411
Vlastní zdroje	26 789 077
fond základního jmění	92 965 820
rezervní fond	1 493 820
hosp. výsledek účetního období	-67 670 563
Cizí zdroje	6 213 334
krátkodobé závazky	2 234 661
ostatní pasiva	3 978 672

„Jeden svět“ (v češtině a angličtině) a Běloruského centra (v češtině, ruštině a běloruštině).

Aktualizace www stránek přerostla v roce 1999 v Informační servis z krizových oblastí světa. Začátky byly o situaci na Balkáně - v Kosovu, Albánii, Makedonii a Černé Hoře. Po vypuknutí války v Čečensku vznikl samostatný odkaz Informačního servisu na www stránkách Společnosti.

Málo informací z krizových oblastí o humanitárních problémech a porušování lidských práv v českých médiích může být jednou z příčin, proč se často setkáváme s neznalostí a lhostejností některých oficiálních představitelů. Špatné závěry a chronický nedostatek informačních materiálů komplikuje činnost neziskovým organizacím a vzdělávacím institucím. Proto byl IS rozšířen i na další oblasti. Tým patnácti dobrovolníků

systematicky sleduje jednotlivé regiony. Cílem je informovat veřejnost o závažných problémech současného světa. Stránky by měly otevřít prostor k diskusi o globálních problémech z české perspektivy.

Informační servis je zaměřen na popis humanitární situace, na přiblížení života uprchlíků a na svědectví o válečných zločinech a vážném porušování lidských práv, nové informace přináší každý den. Významný prostor je věnován analytickým textům, většinou překládaným ze zdrojů mezinárodních organizací jako Human Rights Watch a Institut for War and Peace Reporting. Informace jsou také několikrát měsíčně rozesílány formou e-mailové pošty na stovky adres vládních i nevládních organizací, politických činitelů, studentů a všech, kdo o ně projeví zájem.

Abstract The purpose of this study was to investigate the effect of a 12-week training program on the physical and psychological characteristics of young athletes. The study was conducted in a laboratory setting with 15 participants. The participants were divided into two groups: a control group and an experimental group. The experimental group underwent a 12-week training program, while the control group did not. The physical characteristics measured were maximum oxygen consumption ($\dot{V}O_{2\max}$), maximum heart rate (HR_{max}), and maximum power output (P_{max}). The psychological characteristics measured were anxiety, depression, and self-esteem. The results showed that the experimental group had significantly higher values for all physical and psychological characteristics compared to the control group at the end of the 12-week training program.	Keywords: young athletes, 12-week training program, physical characteristics, psychological characteristics.	Introduction Physical and psychological characteristics are important factors in the performance of young athletes. Physical characteristics such as $\dot{V}O_{2\max}$, HR_{max}, and P_{max} are directly related to the athlete's aerobic and anaerobic capacity. Psychological characteristics such as anxiety, depression, and self-esteem are also important for the athlete's performance. A 12-week training program can improve these characteristics and enhance the athlete's performance.	Method The study was conducted in a laboratory setting with 15 participants. The participants were divided into two groups: a control group and an experimental group. The experimental group underwent a 12-week training program, while the control group did not. The physical characteristics measured were $\dot{V}O_{2\max}$, HR_{max}, and P_{max}. The psychological characteristics measured were anxiety, depression, and self-esteem.	Results The results showed that the experimental group had significantly higher values for all physical and psychological characteristics compared to the control group at the end of the 12-week training program.	Conclusion The 12-week training program had a positive effect on the physical and psychological characteristics of young athletes. The experimental group showed significant improvements in all measured characteristics compared to the control group.
1. Introduction Physical and psychological characteristics are important factors in the performance of young athletes. Physical characteristics such as $\dot{V}O_{2\max}$, HR_{max}, and P_{max} are directly related to the athlete's aerobic and anaerobic capacity. Psychological characteristics such as anxiety, depression, and self-esteem are also important for the athlete's performance. A 12-week training program can improve these characteristics and enhance the athlete's performance.	2. Method The study was conducted in a laboratory setting with 15 participants. The participants were divided into two groups: a control group and an experimental group. The experimental group underwent a 12-week training program, while the control group did not. The physical characteristics measured were $\dot{V}O_{2\max}$, HR_{max}, and P_{max}. The psychological characteristics measured were anxiety, depression, and self-esteem.	3. Results The results showed that the experimental group had significantly higher values for all physical and psychological characteristics compared to the control group at the end of the 12-week training program.	4. Conclusion The 12-week training program had a positive effect on the physical and psychological characteristics of young athletes. The experimental group showed significant improvements in all measured characteristics compared to the control group.	5. References 1. Smith, J. (2010). The effect of a 12-week training program on the physical and psychological characteristics of young athletes. <i>Journal of Sports Sciences</i>, 28(1), 1-10. 2. Jones, P. (2011). The effect of a 12-week training program on the physical and psychological characteristics of young athletes. <i>Journal of Sports Sciences</i>, 29(2), 1-10. 3. Brown, K. (2012). The effect of a 12-week training program on the physical and psychological characteristics of young athletes. <i>Journal of Sports Sciences</i>, 30(3), 1-10.	6. Acknowledgments The authors would like to thank the participants and the laboratory staff for their contribution to this study.

Pravil je to? Štitiš se pred njim? Kako se zove? Kako se zove? Kako se zove?

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

Advertisement

V loňském roce pokračovala s

[illegible][illegible]

V loňském roce pokračovala Společnost ve vydávání tematických osmistránkových příloh Respektu.

Výstavy

Společnost uspořádala v roce 1999 řadu tématicky zaměřených výstav. Fotografie často doplňovaly jiné projekty - filmový festival, diskuse atd. Největší samostatnou akcí byla výstava fotografií Jana Šibíka na Václavském náměstí, zaměřená na aktuální situaci na Balkáně - ukazovala útek kosovských Albánců do okolních zemí na jaře 1999. Během necelého jednoho týdne ji zhlédly desítky tisíce lidí a v kasičce na pomoc kosovským uprchlíkům se shromáždilo více než 600 000 Kč. Právě za

fotografie z této série dostal později Jan Šibík cenu Czech Press Photo.

Později navázal projekt putovních výstav Lubomíra Kotka a Jana Šibíka z uprchlických táborů v Makedonii a Albánii. Fotografie měli možnost shlédnout občané ve více než třiceti městech, expozice se dostala do téměř všech regionů České republiky. Velká část příspěvků na konto SOS Kosovo pochází od organizací a občanů, kteří žijí mimo Prahu. Snažili jsme se proto ukázat i mimo Prahu, komu, proč a kam proudí prostředky shromážděné v rámci humanitární sbírky.

Hosté festivalu Jeden svět 1999: Leonid Mindlin, Vladimír Androuš a Majram Yussupova.

FOTO: Lukáš Prokůpek

kami v ČR. Ohlasy mimopražských diváků podnítily rozšíření druhého ročníku i do dalších měst ČR. Svým rozsahem a tematikou se stal jedinečným v zemích bývalého socialistického bloku a inspiroval vznik podobných přehlídek filmů v Izraeli, na Slovensku, v Rusku a Řecku.

Programové sekce festivalu jsou: Naše století, Otázky z Asie, Svět islámu, Přeměna: náš úhel pohledu, Český dokument, Domorodci versus globalizace, Next Generation a Výběr podle Amnesty International.

Živé debaty s hosty festivalu a odborníky na jednotlivé regiony, panelové diskuse, významní zahraniční hosté, výstavy a množství publikací, které Společnost v rámci festivalu uskutečnila, byly jeho nedílnou součástí.

V soutěži získal 1. cenu (nejlepší festivalový snímek v roce 1999) dokument

Strach režiséra Leonida Mindlina, pojednávající o současné situaci v Bělorusku.

„Za pomoci černého humoru a ironie velmi poutavě vypovídá o totalitní moci uprostřed Evropy, je to skutečně filmové dílo,“ Pavel Koutecký

Jako nej působivější snímek 1. ročníku MFF byl vybrán dokument Mrtví jsou na živu, belgické režisérky Anny van der Weeové, o genocidě ve Rwandě.

„Byl to film, který porotu zaskádl nejvíce. Tím, co ztvárňuje, i tím, jak byl natočen. Je to tordá, naturalistická výpověď o rwandské genocidě a těžko se na ni dívat. Podle nás by ale mělo tento film vidět co nejvíce lidí, aby si uvědomili, co všechno je nábec možné a čeho je člověk schopen,“ Táňa Fischerová.

Druhý ročník v roce 2000 znamenal výrazné rozšíření festivalu a potvrzení toho, že Jeden svět se stává pravidelnou událostí.

- **Vězení bílé hole**, Petra Procházková, Pavel Hanuš – osud slepce a slepecké vesnice je obrazem rozpadu Ruská koncem století.
- **Doma je tam, kde...**, Milan Maryška, Petr Jančárek – přesídlování krajanů z Kazachstánu už pátým rokem organizuje Společnost Člověk v tísni. Film vypráví o jejich novém domově v ČR.
- **Timur a jeho parta**, P. Procházková, Jaromír Štětina, P. Hanuš – uprostřed zmaru a naprostého rozkladu společnosti v dnešním Tádžikistánu žijí tisíce hladových bezprizorních dětí a sirotků.
- **Goražde: město, které se ubránilo**, Šimon Pánek, Milan Maryška – v mnoha oblastech východní Bosny byly statisíce lidí nesrbské národnosti vyhnány ze svých domovů, domy vypáleny, mešity rozbořeny a náhrobky vyvráceny. Lidé v Goražde se ubránili jednotkám Radovana Karadžiče.
- **Kosovo: táhněte a už se nevracejte**, Petr Jančárek, Šimon Pánek – desetitisíce uprchlíků překračovaly hranice Kosova každý den, proud vyděšených lidí jako by byl nekonečný. Srbské vojenské a policejní jednotky rozpoutaly v Kosovu opravdové peklo, peklo etnických čistek.
- **Nikdo nesmí nic slyšet**, Petra Procházková, Jaromír Štětina, Pavel Hanuš – z rozhovorů i z archivních záběrů vyplývá, že Lukašenkův režim používá různé formy boje proti nezávislé žurnalistice a svobodě slova v Bělorusku.
- **Keď začne padat dážď, utekáme na kopce**, Martin Řezníček – dokument se zaměřil na tři osady, Svinia, Jarovnice a Rokycany na východním Slovensku, ve kterých se v loňském roce po povodni společnost Člověk v tísni snažila pomáhat. Změnilo se něco za poslední rok?
- **Malé sny ulice**, Jasmina a Igor Blažević. „Dokument natočily děti ulice o sobě a o svých kamarádech. Tři týdny jsme je učili používat kameru a děti pak samy vybíraly, co a koho natáčet, samy se ptaly lidí na to, co je zajímalo,“ říká o filmu Igor Blažević.
- **Sedm ran afrických**, P. Procházková, J. Štětina, P. Hanuš – autoři zamířili do centra jižního Súdánu, do válkou zmítané provincie Bahr-el-Ghazal západně od Bílého Nilu. Súdánský konflikt je nejdéle trvajícím válkou na zeměkouli vůbec.
- **Kosovo: krev není voda**, Petr Jančárek, Šimon Pánek – film popisuje situaci v Kosovu na podzim 1999 po návratu 800 000 lidí do vypálených vesnic a ukazuje práci koordinátorů a dobrovolníků Společnosti přímo v terénu.
- **Město stínů**, Igor Blažević – 17. srpna ve 3:14 v noci zasáhlo turecké pobřeží ničivé zemětřesení. Film je o skupince lékařů české vojenské nemocnice, o boji se sutinami a spoustě lidí, jejichž svět se proměnil v životy stínů.
- **Ztracení lidé**, Šimon Pánek, Milan Maryška – čínská kolonizace Tibetu dnes znamená nejen násilí, ale i postupný kulturní a sociální rozklad původní buddhistické společnosti. Film přináší svědectví o rozsahu čínské nadvlády a postupu „moderní civilizace“.

Alina Fernandez, dcera Fidela Castra, která v emigraci bojuje proti diktatuře svého otce, byla hlavním hostem prvního ročníku mezinárodního festivalu Jeden svět.

FOTO: Lukáš Prokůpek

Fotografie ze setkání bývalého disidenta a současného prezidenta Havla s předním kubánským disidentem Elisardem Sánchezem obletěla svět.

FOTO: archiv Člověk v tísni

trendu, ale mají vlastní názor, vycházející mimo jiné z dlouholeté zkušenosti s propagandistickými metodami diktatury. Tolik let jsme byli zemi, která potřebovala nejen konkrétní pomoc ze zahraničí, ale především spolehlivé informace. Snad nejspíše jsme si cenili, když někdo ve světě nazval československý socialismus a jeho projevny pravým jménem. Těžilo nás, že na nás alespoň někdo myslí a že nejsme zapomenuti.“

Šimon Pánek, příloha týdeníku RESPEKT - Válečné zločiny (Smutná tvář české zahraniční politiky)

Programem návštěv jsou veřejná vystoupení (přednášky, panelové diskuse), setkání s novináři, účast ve zpravodajských relacích České televize, setkání s poslanci, s Kanceláři prezidenta republiky a se členy vlády. Všechny dosavadní

návštěvy vyvolaly pozornost médií a nečistka zahájily ostré a důležité debaty o české zahraniční politice a roli, kterou ČR může hrát v prosazování demokracie a stability.

Vysoká politika má často tendenci věnovat pozornost těm, kteří momentálně kontrolují moc v té či oné zemi, a ignoruje nedemokratickou povahu těchto režimů. To, co si vlády nemohou dovolit, nebo si jen myslí, že si nemohou dovolit, je prostorem pro nevládní organizace.

Návštěvy posilují opoziční předáky a aktivisty za lidská práva v jejich úsilí (např. návštěva čečenského ministra měla odezvu i na konferenci OBSE v Istanbulu, návštěva Mile Djukanovice v Praze umožnila připravit účast srbské

Ukázky z filmů, které promítala ČT v rámci cyklu Člověk v tísní.

FOTO: archiv Člověk v tísní

opozice na stejné konferenci v rámci české delegace, příjezd běloruských disidentů vyvolal protestní nótu z kanceláře běloruského diktátora Lukašenka, fotografie setkání prezidenta Havla s kubánským disidentem obletěla svět).

Alternativy nabízejí jiný pohled než opatrná a často „real-politická“ stanoviska ministerstva zahraničí. K roli nevládních organizací patří i vyvíjení tlaku na své vlády, aby ve jménu dobrých vztahů neignorovaly závažné porušování lidských práv.

Společnost se dále podílela na návštěvě Slavka Perovice, předsedy Liberálního svazu Černé Hory, Sergeje Kovaljova, předního ruského obhájce lidských práv, a iniciovala příjezd černohorského prezidenta Milo Djukanovice.

Dokumenty Člověk v tísní

V roce 1999 vznikl cyklus pořadů „Člověk v tísní“, připravovaný ve spolupráci s tvůrčí skupinou Karla Hynic a Českou televizí. Od začátku roku 1999 vysílala ČT každé čtyři týdny jednotlivé díly cyklu:

- **Sirotci Envera Hodži**, Aleksandar Manić – málokdo ví, že albánská ekonomika byla za komunismu budována i na nucené práci politických vězňů. Film zkoumá, zdali těmto lidem demokracie přinesla to, o čem snili...

iktátor Lukašenko využívá v Bělorusku všechny z komunismu dobře známé metody: cenzuru, sílu a strach ...
FOTO: archiv Člověk v tísni

Běloruské centrum

Běloruské centrum (BC) bylo založeno Společností Člověk v tísni ve spolupráci s běloruskou exilovou opozicí v roce 1998 s cílem podporovat perzekuovaná politická uskupení, nezávislá média a prodemokratické iniciativy a informovat o dění v zemi zahalené do mraku totalitní diktatury. BC uskutečnilo v Čechách celou řadu seminářů, školení, studijních pobytů a setkání pro představitele demokratické opozice v Bělorusku. Centrum vydává samostatný Informační servis o aktuálním dění v Bělorusku.

Koordinátoři společnosti jezdí pravidelně do Běloruska, monitorují situaci a spolupracují s opozicí. Během jednotlivých misí bylo předáno nezávislým novinářům a opozičním organizacím množství techniky. V roce 1999 se jednalo

zejména o faxy, tiskárny, počítače a scannery pro osm studentských skupin v šesti běloruských městech. V květnu 1999 se zástupci Běloruského centra zúčastnili v roli pozorovatelů opozičních prezidentských voleb. V říjnu se stali přímými svědky násilí páchaného na demonstrantech při „Pochodu svobody“ v Minsku. Mimo jiné i na základě informací BC byla vyslána zahraničním výborem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR do Běloruska tříčlenná delegace (místopředseda Jiří Payne a poslanci Jan Svoboda a Vladimír Laštůvka). Běloruské centrum se spolupodílelo na programu jejich cesty.

Aktivity Běloruského centra jsou financovány převážně z grantů National Endowment for Democracy (NED).

Na pozvání Společnosti přijela do Prahy pětičlenná delegace Charty 97 z Běloruska (Andrej Sannikau, bývalý

Foté, co Prahu na pozvání Člověka v tísni navštívil čečenský ministr zahraničních věcí Ilias Achmadov, Moskva v neobvykle tvrdé nótě pohrozila zmrazením diplomatických vztahů.

FOTO: archiv Člověk v tísni

náměstek ministra zahraničních věcí, Hienadz Karpjenka, předseda stínové vlády, Ales Karol, místopředseda Běloruské sociálně demokratické strany, Michal Pastuchou, bývalý soudce Ústavního soudu, a Zmicier Bandarenka, člen výkonného výboru Charty 97).

V rámci návštěvy se hosté setkali se členy Poslanecké sněmovny a Senátu, s představiteli vlády ČR a bývalými disidenty. Zúčastnili se tiskových konferencí, vystoupili v médiích a přednáželi na FSV UK.

Běloruské centrum pozvalo pět běloruských advokátů na seminář pořádaný Českým helsinským výborem. Uspořádalo seminář pro pět běloruských studentů ekonomie na VŠE a šest běloruských novinářů se zúčastnilo stáží v rámci programu Rádia Svobodná Evropa (RFE/RL).

Alternativy

Společnost již řadu let podporuje disidenty, vůdce prodemokratických hnutí, nezávislé novináře a obhájce lidských práv z oblastí, kde jsou porušovány základní demokratické principy. Podpora je materiální, zároveň jsou tito lidé zváni na stáže, školení a veřejná vystoupení v České republice. Cílem projektu je, aby si prostřednictvím alternativních návštěv uvědomili představitelé ČR i veřejnost, že morální podpora ze zahraničí a výměna informací jsou pro izolované oblasti nesmírně důležité a povzbuzující.

„Česká republika má dnes svého Havla, pívo, hokej a zlatou Prahu, mohla však znamenat ještě něco víc. Mohla být zemí, jejíž politici se vždy nepoddávají převažujícímu

Ochrana lidských práv a základních svobod se stává zásadním pilířem mezinárodních organizací, jichž je Česká republika členem či o členství v nich usiluje. Generální tajemník OSN Kofi Annan pracuje na vytvoření konsenzu humanitární intervence a v září roku 1999 před Valným shromážděním prohlásil, že státy nyní musí respektovat svrchovanost jedince – lidská práva a základní svobody zakotvené v Chartě OSN. Severoatlantická aliance je ochotna převzít odpovědnost nejen za bezpečnost členských států, ale i za osudy civilního obyvatelstva mimo území svých členů. EU se už delší dobu snaží otázku dodržování lidských práv učinit jednou z podmínek mezinárodních vztahů, bylo rozhodnuto o vytvoření sil „rychlé reakce“ a byla přijata Charta evropské bezpečnosti, která stanoví, že žádný členský stát nebude moci prohlásit národnostní konflikt za svoji „vnitřní záležitost“.

Také Česká republika se ocitá v prostoru nové mezinárodní odpovědnosti. Reakce na krizi v Kosovu a Čechensku ale ukázala, že velká část občanů, řada politiků a „opinion-makerů“ není na tyto trendy připravena. Nutnost zapojit se do řešení mezinárodní krize vyvolala vlnu odporu a nebezpečného izolacionismu.

Budou-li občané ČR informováni o závažných problémech současného světa a o hodnotách otevřených, solidárních a zodpovědných svobodných společností, bude šance získat podporu většiny obyvatel pro aktivní účast ČR ve vojenských a mírových misích OSN a NATO. Podobně se i humanitární a rozvojová pomoc musí stát našim přirozeným přínosem méně šťastným zemím světa.

Cenu kubánskému disidentovi předal na podzim předseda výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu České republiky Michael Zantovský. Payá Sardiñas ji převzal na Kubě, kubánské úřady mu nepovolily vycestovat a převzít ji v Praze.

FOTO: archiv Člověk v tísni

Homo Homini

„Člověk člověku“ se jmenuje cena, kterou od roku 1995 Společnost Člověk v tísni udílí za význačný osobní přínos k ochraně lidských práv, prosazování demokratických principů a za odvážné činy ve prospěch odmítnutí násilí jako prostředku řešení politických problémů. O tom, kdo se stane laureátem, rozhoduje správní rada; cena je udílena nejvýše jednou ročně. Došavadní držitelé: Sergej Kovaljov (1995), Szető Wah (1997), Ibrahim Rugova (1998).

V roce 1999 získal cenu kubánský disident Oswaldo Payá Sardiñas (47), který je významnou postavou nenásilného odporu proti totalitnímu režimu na Kubě. Jako předseda ilegálního Křesťanského hnutí osvobození Kuby (Movimiento Cristiano Liberación) je častým terčem nevybíravých útoků státní moci. Za svoji opoziční čin-

V rámci projektu Společnosti byla shromážděna unikátní kolekce 40 fotografií lidí, kteří mají své blízké z politických důvodů ve vězení.

FOTO: Petr Kowalski

nost je Payá Sardiñas, otec tří dětí, pronásledován, zadržován, vyslýchán a dům jeho rodiny je vystaven opakovaným útokům „neznámých“ pouličních band. Přesto vytrvale a statečně vystupuje proti diktatuře Fidela Castra, snaží se prosazovat demokratické principy, zejména dodržování základních občanských a náboženských svobod. Udělením ceny vyjádřila Společnost podporu řadě dalších kubánských disidentů, občanských aktivistů a nezávislých novinářů.

Kuba, trvání diktatury

Společnost již několik let systematicky podporuje rodiny politických vězňů, představitele demokratické opozice a nezávislé novináře na Kubě. Zástupci Společnosti vozí na ostrov léky, fotografické přístroje, diktafony, psací stroje a počítače. Na svých cestách shromažďují osobní svědectví

a fotografický materiál. U „příležitosti čtyřicátého výročí kubánské revoluce“ tak v minulém roce vznikla pozoruhodná kolekce čtyřiceti černobílých fotografií zobrazujících lidi, kteří drží fotografie svých vězněných příbuzných, politických vězňů. V České republice se Společnost snaží zprostředkovat obraz jedné z posledních zemí, která neprošla změnami spojenými s rozpadem Východního bloku.

Do České republiky v minulém roce přicestovala celá řada Kubánců snažících se o změnu totalitního režimu. V rámci projektu Alternativy přiletěl přední kubánský disident a obhájce lidských práv Elisardo Sanchez a setkal se v Praze s představiteli českého státu včetně prezidenta Václava Havla. Prvního ročníku filmového festivalu Jeden svět se jako hlavní host zúčastnila dcera Fidela Castra, paní Alina Fernandez, která ve světě otevřeně bojuje proti diktatuře svého otce; laureátem ceny Homo Homini se stal kubánský disident Oswaldo Payá Sardiñas.

zeldštní škole je s problémy konfrontován každý den. Výhodou v začátcích pro něj bylo, že si nemusel v komunitě získávat respekt a důvěru, jako oblibený pedagog je měl již dávno vybudovaný. Ve škole pracuje nadále na poloviční úřazek a žbylou část dne tráví „v terénu“. Každodenní kontakt s dětmi mu umožňuje řešit problematiku školní docházky, drogové prevence a věnovat se palčivému tématu téměř automatického zařazování romských dětí do zeldštních škol.

Jedním z problémů v těchto dvou lokalitách byla nedorěšená otázka státního občanství, a s ní související přidělování sociálních dávek a podpor. Byrokratické průtahy, jistá nešikovnost zákona o státním občanství a v neposlední řadě v Čechách naprosto běžná arogance úředníků žadatele ochromila natolik, že nebyli schopni se s touto situací vypořádat. Jozef Cicko jim pomohl s administrativními a právními překážkami a dosáhl toho, že dnes již mají všichni jeho svěřenci státní občanství. Podobně pomáhá s vyřizováním žádostí o sociální dávky. Součástí jeho mravení práce je soustavný tlak na komunitu v otázkách týkajících se prevence narkomanie – třetí dospívající děti se mu podařilo přesvědčit, aby se podrobily léčbě své závislosti, hledá způsoby, jak vyplnit volný čas mládeže a dětí, soustavně působí na rodiče ohledně docházky dětí do školy.

Cicko zároveň usiluje o zlepšení prostředí, kde Romové žijí. Spolu s místními vyklidili skládku v okolí domů v Chomutově. Na vzniklém prostranství chce v roce 2000 se spolupráci s komunitou vybudovat dětské hřiště. Jedná i o získání a financování prostorů vhodných k vybudování klubovny pro děti. Spolupracuje s obyvateli obou lokalit, usiluje o to, aby se sami aktiálně a iniciativně zapojovali do řešení problémů, které se jich týkají.

Velká Británie – – akce Dover

V relativně krátké historii České republiky je jen málo kapitol, které by byly tak citlivé jako romská snaha o hromadný odchod „na Západ“. Pro pomoc velké vlně emigrujících Romů se Společnost rozhodla na podzim 1997, ve chvíli, kdy byla situace v jihoanglickém městečku Dover velmi napjatá, ze

strany Spojeného království hrozilo zavedení vízové povinnosti a nikdo nedokázal předpovědět, jak se budou události vyvíjet.

V hrabství Kent začala v roce 1997 vznikat romská komunita žadatelů o azyl, která se dnes dá klasifikovat jako trvalá. Velkou část této komunity tvoří právě žadatelé z ČR a SR. Koncem roku 1999 se počet českých a slovenských Romů žijících v jihovýchodním Kentu pohyboval mezi 1000–1200.

V Doveru začali proto v rámci projektu Společnosti působit tzv. styční důstojníci, kteří zprostředkovávají kontakt mezi romskými žadateli o azyl a místními pracovníky sociálních služeb. Fungují jako tlumočníci – překládají nejrůznější oznámení a písemnosti pro žadatele, pozvání, upozornění, tlumočí u advokáta, u policie a pro média. Vedou osobní listy žadatelů o azyl a vytvářejí a aktualizují databáze. Shromažďují zejména informace o tom, kolik rodin se kde v Anglii nachází, jaký je počet dětí, kolik z nich navštěvuje pravidelně školu a jak daleko jsou v azylovém řízení. Celý projekt probíhá ve spolupráci s úřady Kentu a v koordinaci s Velvyslanectvím ČR ve Velké Británii. Práci realizují zejména studenti a studentky Filozofické fakulty UK, oboru anglistika – romistika.

Cílem pracovníků Společnosti rozhodně není vyřízení statutu uprchlíka pro žadatele z ČR, ale snížení napětí mezi místními občany a emigranty. Jsou oporou pro jednu i druhou stranu při orientaci a vzájemné komunikaci v mezní situaci. Pracovníci nikdy a v žádném směru nezasahují do azylového řízení a nejsou v kontaktu s britskými imigračními úřady. Koordinátoři Společnosti byli vysoce hodnoceni představiteli hrabství Kent, které projekt částečně financuje, a Velvyslanectvím ČR.

Projekt byl v roce 1999 na krátkou dobu přerušen a koncem roku znovu obnoven. Na rok 2000 získala Společnost prostředky z programu Phare, od ledna působí v jižním Kentu dvojice koordinátorů. Od zahájení v roce 1998 již v oblasti působilo celkem osm spolupracovníků Společnosti.

**Demokracie, lidská práva
a svoboda slova**

olupracovník Martin vede program pro děti předškolního a školního věku v Matiční ulici v Ústí nad Labem

FOTO: Jan Černý

Česká republika – – komunitní centra

Koncem roku 1998 začala Společnost s rozsáhlou přípravou dlouhodobého programu na podporu zlepšení vzájemného soužití romské a neromské populace v některých oblastech České republiky. Cílem bylo vytvořit plně fungující komunitní centra řešící prostřednictvím terénních pracovníků aktuální problémy Romů žijících v těchto lokalitách ve spolupráci s nimi samotnými.

Snahou Společnosti bylo od počátku zapojit do projektu místní neziskový sektor. Terénní pracovníky zaměstnávají partnerské organizace, které na výkon práce v lokalitě dohlíží a poskytují jim zázemí. V prvním roce projektu refundovala Společnost partnerům všechny náklady, v druhém roce bude pomáhat zprostředkovat granty, v dalších letech by se měly projekty ekonomicky osamostatnit.

V roce 1999 byl projekt financován zejména z těchto zdrojů: Nadace rozvoje občanské společnosti, Open Society Fund, nadace Via, Alfred Bader a British Know How Fund. V budoucnu by role Společnosti měla spočívat především v rozšiřování projektu a v metodickém vedení a podpoře.

Lokalita	počet lidí v lokalitě	terénní pracovník	partnerské organizace
Brno – Cejl	200	Marta Hudečková	IQROMA SERVIS
Nové Město p. Smrkem	400	Michal Karala	Jednota bratrská
Most	60	Kristián Drpák	farní Charita Most
Ústí/Labem – Matiční ul.	200	Vít Kučera, Jan Černý	
Kožnov p. Radhoštěm	60	Fabján Horváth	Kafe Jakha
Chomutov	120	Jozef Cicko	diecézní Charita Litoměřice
Jirkov	90	Jozef Cicko	

Jan Kamenický (vpravo) ze Společnosti při pracovní návštěvě komunitního centra v Chomutově

FOTO: Marek Pechal

Limitovaná výše finančních prostředků určila počet lokalit, v nichž začal projekt probíhat. V současnosti jde o sedm míst. Právě odtud nejvíce Romů emigruje do Anglie a Belgie.

Terénní pracovníci jsou Romové, pro snadnější komunikaci i řešení případných vypjatých situací. Výjimkou je Ústí nad Labem, důvodem je totální nekompaktnost romské komunity v Matiční i neochota Romů z ostatních míst zapojit se do projektu v této mediálně nechvalně známé lokalitě.

Do budoucna by měl být provoz komunitních center alespoň částečně hrazen z rozpočtových prostředků státu. Proto Společnost úzce spolupracuje s Meziobzorovou komisí pro záležitosti romské komunity, usiluje o zařazení terénní sociální asistence do návrhu Koncepce romské integrace apod.

Budování sociálního zázemí

Mezi nejožehavější problémy patří problematika sociálního zázemí, jejíž součástí je absence dětí ve škole, narkomanie, stav prostředí, kde žijí, nezaměstnanost, nevy-

řízené státní občanství a adaptabilita obyvatel dané lokality. Terénní pracovníci musí aktivizovat místní neziskový sektor a navázat dobrou spolupráci s místními úřady. Součástí jejich práce je získávání finančních prostředků v rámci regionu na rozvíjení dalších aktivit. Cílem je, aby byla romská komunita schopna řešit své aktuální problémy samostatně.

Společnost uspořádala v září 1999 sedmidenní školení pro své komunitní pracovníky, k sociálně-poradenské práci patříčné vzdělání. Cílem bylo přiblížit nové informace o sociálním systému a sociálních dávkách, vztahu sociálních kurátorů a správy sociálního zabezpečení, zákony o státním občanství a praktický návod, jak postupovat při jeho získávání, základy psychosociální hygieny a další obdobná témata. Koordinátory bude nutné školit a vzdělávat systematicky a opakovaně i v dalších letech.

Chomutov a Jirkov

Josef Cíčko pracuje ve dvou blízkých lokalitách Chomutov a Jirkov, kde se stará o více než 200 lidí. Jako romský pedagogický asistent na místní

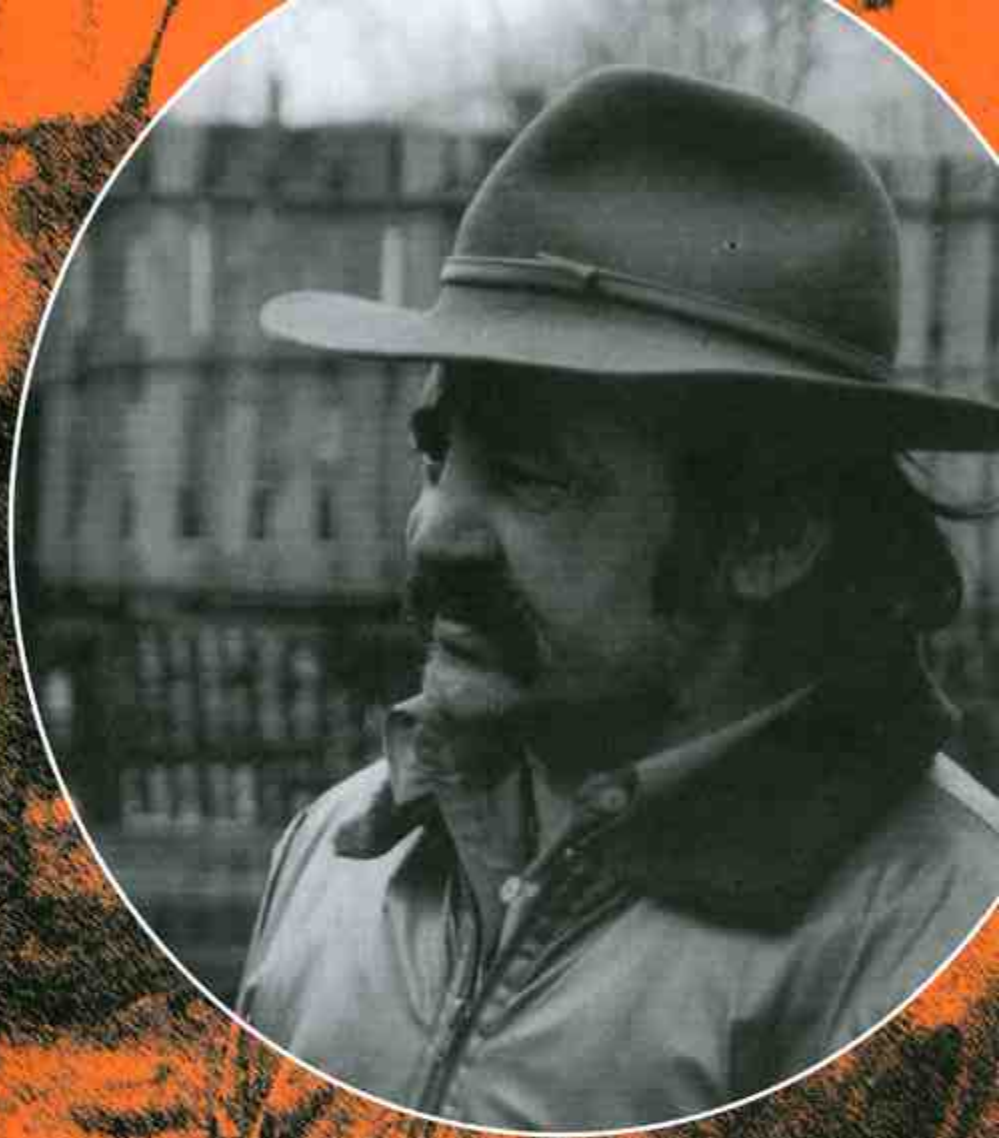

se o pouliční rozvod vody se sedmi odběrnými místy, které jsou rovnoměrně rozmístěny po celé obci. Doposud museli obyvatelé chodit pro pitnou vodu i několik stovek metrů a překonávat značné převýšení. Celá akce byla realizována z České republiky, instalaci vodovodního potrubí provedla česká firma, finanční prostředky na materiál poskytlo MZV ČR a veškerou práci na výkopech a pomocné práce provedli zdarma obyvatelé Rovenska.

Část finančních prostředků byla věnována na opravu staré školy v obci Velký Pereg. V souvislosti s uzavíráním místních dolů, kde byla zaměstnána podstatná část krajanů žijících v Banátu, pracovali koordinátoři na přípravě rozvojové pomoci pro rok 2000. Cílem rozvojové pomoci je podpořit drobné podnikatelské aktivity a zajistit tak krajanům pracovní místa a naději do budoucna.

Projekty realizované v roce 1999 mají hodnotu přes 6 milionů korun.

projekty 1999	vesnice	celková fin. částka v roce 1999	čtv uhradila z prostředků MZV	podíl rumunské strany
opravy 3 škol	Gerník Bigr Velký Pereg	218 380,70 Kč	114 880,70 Kč	103 500,- Kč
opravy a asfaltování cest a stavba mostu	Gerník Eibenthal	4 359 248,40 Kč	2 559 248,40 Kč	1 800 000,- Kč
stavba vodovodu	Rovensko	816 511,60 Kč	586 511,60 Kč	230 000,- Kč
nákup traktoru	Eibenthal	102 720,- Kč	93 720,- Kč	9 000,- Kč
příprava projektu zřízení drobných provvozen, lékařský program	ve všech vesnicích	54 205,90 Kč	54 205,90 Kč	---
drobné projekty	ve všech vesnicích		608 800,40 Kč	
CELKEM		6 159 867,- Kč	4 017 367,- Kč	2 142 500,- Kč

Romské projekty

Při návštěvě pracovníků poradny v Kazachstánu si krajané čtou nabídku k ubytování.

FOTO: Pavel Dymek

Návrat domů

Jako stonky sousedů, známých a příbuzných i rodina Bezrodných se rozhodla vrátit do země svých předků. Prostřednictvím pracovníků Poradny pro krajaný společnosti Člověk v tísni, kteří do Kazachstánu pravidelně jezdí, si podali při konzulárních dnech žádost o udělení trvalého pobytu v České republice. Nevěděli moc, co je v Čechách čekat, ale doufali, že to nebude horší než v Kazachstánu, kde žili bez elektřiny, živilí se hospodařením a své děti raději moc nepouštěli samotné ven. Bezpečnostní situace nebyla úplně nejlepší. „Kazaši pořád něco vypádlí, občas zmlátí i nějakou českou mládež, sami nic nepěstovali a někteří z nich kradli. V Borodínovce byly všechny vchodové dveře železné nebo alespoň pobité dřevem,“ říká Nada Bezrodná pro MF Dnes. Její rodina žije již tři roky ve vesničce Nasavrky u Chrudimi. Přestěhovali se sem ještě z dalších dvěma rodinami kazašských Čechů. Společnost Člověk v tísni jim ve spolupráci s nasavreckými radními zprostředkovala opravu jednoho nájemního rodinného domu a sehnala práci. Pan Bezrodný

pracuje v místní stavební firmě a paní nastoupila jako šička. Jejich tři děti chodí do místní školy, učí se dobře a dnes je tu nikdo nebere jako „cizí“. „Do vesnice úplně zapadli. Jejich dcera k nám chodí skoro každý den. Jsou strašně příjemní, to vám ve vesnici řekne každý,“ říká jejich sousedka. Po třech letech si Bezrodní ušetřili na auto a začali cestovat po celé České republice. Navštěvují své známé a příbuzné, kteří se stejně jako oni dostali z Kazachstánu do České republiky s pomocí Poradny pro krajaný a některých obcí. Jednu dovolenou strávili v Kazachstánu: „Elektřina nefunguje, domy jsou zchátralé, jídlo není dobré. Přes den jsou čtyřicetistupňová vedra, ptáci nelítají, zvířata se poschovávají, vesnice je jak mrtvá. Voda ze studně, kterou jsme pili celý život, nám teď připadala odporně zlána,“ říká Alexandr Bezrodný. V Čechách se jim líbí, obdivují se jen toho, zda se jim podaří získat občanství. „Leží nám to v hlavě. Měli bychom ho dostat po pěti letech. Už se tu cítíme jako doma, ale stále máme strach, že by nám někdo mohl dát jednou najevo, že jsme tu cizí.“

Při kopání vodovodu pomáhali vřiční. Sešla se celá vesnice.

FOTO: Pavel Dymel

České vesnice v rumunském Banátu

Ve dvacátých letech minulého století se v rámci kolonizace divokého pohraničí Rakouska-Uherska vystěhovalo do rumunských hor několik tisíc Čechů. Dnes žijí převážně v šesti odlehlých vesnicích a ve spádovém městě Temešváru. Udrželi si nejen jazyk a víru, ale i původní kulturu a zvyky. Do devadesátých let žily vesnice bez elektřiny a jediným spojením byly křivolaké horské cesty, často zcela nesjízdné.

Ve spolupráci s Ministerstvem zahraničí ČR zajišťuje Společnost již od roku 1995 rozvojovou pomoc pro krajany žijící v rumunském Banátu. Cílem dlouhodobého projektu je zlepšení základních životních podmínek čtyřtisícové

české menšiny. Vládní finanční pomoc od MZV ČR je vázána na spoluúčast z rumunské strany. Společnost v těchto vesnicích opravuje cesty, pomáhá při zajištění základní zdravotnické péče, rekonstruuje školy, zajišťuje telefonické připojení a stará se o další občanské vybavení oblasti.

V roce 1999 pokračovala řada projektů započatých v minulých letech, rekonstrukce škol v obci Bígr a Gernik, finanční dořešení stavby nové školy ve Svaté Heleně, asfaltování silnice v obci Eibenthal, oprava cest před obcí Gernik a lékařský program v celé oblasti. V rámci lékařského projektu byl vyslán Společností do oblasti český lékař, který provedl monitoring zdravotního stavu komunity a připravil program pro rok 2000, zaměřený na léčbu a prevenci infekčních chorob, zejména značně rozšířené tuberkulózy.

Nejvýznamnějším projektem v roce 1999 byla stavba dvoukilometrového vodovodu v hřebenové vesnici Rovensko. Jedná

Děti krajanů se v Čechách cítí jako doma za pár měsíců. Chybějící znalosti českého jazyka dokážou dohonit za necelý rok a většina z nich patří mezi nejlepší žáky.

FOTO: Pavel Dyzek

Poradna pro krajany

Skupiny rodin z Čech a Moravy se v polovině minulého století vystěhovaly do carského Ruska. Nejprve se usadily v oblasti dnešní Moldávie, kde založily a vybudovaly několik nových vesnic. Na nabídku cara se malá část z nich (asi patnáct rodin) přesunula do kazachské oblasti Aktjubinsk a založila českou vesničku Borodínovku. Za násilných stalinských deportací v roce 1941 byla do oblasti odsunuta další část českých krajanů z Moldávie a Ukrajiny. Po rozpadu Sovětského svazu došlo ke zhoršení životních podmínek v Kazachstánu a okolních republikách, zejména k diskriminaci menšin, sociální nejistotě a zhoršení bezpečnostní situace. Jednou z možností pro ně bylo přestěhovat se do Ruska a ztratit vzájemné kontakty i své češství, druhou pak pokusit se přesvědčit původní plast, aby je přijala nazpět. Společnost Člověk v tísni

začala v roce 1994 pracovat na projektu jejich repatriace a založila za tímto účelem Poradnu pro krajany.

Rozsáhlý projekt přesídlení kazachských Čechů realizuje Společnost Člověk v tísni ve spolupráci s Odborem pro uprchlíky a integraci cizinců Ministerstva vnitra (OUIK MV ČR) prostřednictvím Poradny pro krajany. Poradna již šestým rokem připravuje podmínky pro návrat konkrétních rodin krajanů ze vzdálených či ohrožených teritorií a zároveň jim zajišťuje sociálně-právní poradenství po jejich příjezdu. Za tuto dobu se podařilo připravit zázemí a dopravit do České republiky 175 rodin (644 osob), převážně z Kazachstánu, ale i z Ruska, Kyrgyzstánu či Uzbekistánu.

Systém repatriace

Návrat krajanů je možný pouze v případě, že mají v ČR připraveno stálé ubytování a práci, což si ze vzdáleného Kazachstánu v žádném případě nejsou

schopni sami zajistit. Poradna proto vyhledává možnosti bydlení pro krajany, prověřuje jejich vhodnost a doporučuje dobré nabídky Odboru pro uprchlíky a integraci cizinců Ministerstva vnitra ČR (OUIC). OUIC nabídky kontroluje a uzavírá smlouvy na zajištění bydlení, dává pokyn k uvolnění finančních příspěvků na rekonstrukce bydlení. Pod dozorem pracovníků Poradny jsou byty adaptovány a základně vybaveny. Na vnitřní vybavení nejsou vyčleněny finanční prostředky, pracovníci Poradny proto hledají nejrozumnější možnosti řešení. Záleží hlavně na ochotě a možnostech těch, kdo ubytování nabízejí; Poradna spolupracuje s místními neziskovými organizacemi, spolky občanů a církevními institucemi, pomáhají obecní úřady i budoucí sousedi krajanů. Každé rodině zajišťuje Poradna příslib zaměstnání a následně rozhodnutí příslušného úřadu práce o pracovním povolení pro všechny dospělé členy rodiny. Poradna vyřizuje rovněž všechny formality spojené s udělením trvalého pobytu s místně příslušným oddělením Cizinecké policie. V závěru je krajanům předložena nabídka ubytování a zaměstnání, a ti ji mohou (ale nemusejí) přijmout. Teprve když jsou všechny tyto podmínky splněny, mají krajané možnost vydat se na cestu do původní vlasti.

Příjezd do České republiky

Pracovníci poradny se o rodinu starají od jejího příjezdu, očekávají ji na nádraží, převezou do místa bydliště, zkontaktují s Cizineckou policií, seznámí se starostou a s pracovníky místního úřadu a „předají obci rodinu do péče“. Obec, která pomáhá rodině při integraci, získá podporu ve formě integračního příspěvku OUIC MV ČR na rozvoj obce. V prvních měsících po příjezdu asistuje Poradna také při vyřizování potřebných dokumentů a dalších formalit a poskytuje krajanům sociálně-právní poradenství při řešení různých překážek, otázek a problémů spojených s integrací.

Kromě častých návštěv jednotlivých rodin Poradna zároveň nabízí "on-line" poradenství ohledně jakýchkoliv problémů pro všechny již repatriované rodiny. Poradna pomáhá především se získáním průkazů trvalého pobytu, přidělením rodných čísel, vyřazením jednorázových a jiných sociálních dávek, zdravotního a sociálního pojištění, lékařských prohlídek a v neposlední řadě při vyhledávání zaměstnání v případě, že původně domluvené zaměstnání již neplatí (důvodem mohou být například časové prodlevy mezi předpokládaným a skutečným příjezdem rodiny, krach firmy či jiné objektivní příčiny).

Novinky v roce 1999

V květnu 1999 navštívili koordinátoři Poradny české komunity v Rusku a Kazachstánu. Výsledkem cesty bylo podepsání nabídek ubytování a zaměstnání pro 37 rodin (141 osob) z Kazachstánu (ubytování a zaměstnání v České republice zajištěno již v roce 1998). V roce 1999 se podařilo zajistit jejich příjezd do ČR a nastěhování do připravených bytů. Dále pracovníci Poradny pomáhali při integraci těchto rodin v místě bydliště.

Výsledkem pracovní návštěvy bylo také nabrání dalších žádostí o trvalý pobyt v ČR od 19 krajských rodin (82 osob) z vesnice Meščerjakovky v Orenburské oblasti v Ruské federaci. Podmínky pro povolení trvalého pobytu těmto krajanům zajišťovali pracovníci během celého roku. Výsledkem celoročního úsilí bylo uzavření 25 smluv o zajištění odpovídajícího bydlení pro tyto krajany mezi OUIC MV ČR a jednotlivými obcemi a zajištění práce včetně rozhodnutí úřadu práce o pracovním povolení pro všechny práce-schopné krajany.

Poradna po celý rok samozřejmě pokračovala v sociálně-právním poradenství pro krajany již dříve repatriované.

Arménie

Česká katolická charita, ADRA a Společnost Člověk v tísni vyhlásily při příležitosti desátého výročí zemětřesení v Arménii v prosinci 1988 společnou sbírku na pomoc této těžce zkoušené zakavkazské republice. Kromě finančních prostředků shromážděných na sbírkovém kontě „Pomozte Arménii“ se podařilo získat od českých nemocnic a zdravotnických zařízení celou řadu lékařských přístrojů v hodnotě dosahující téměř jednoho a čtvrt miliónu korun. Zásilka obsahující elektrokardiografy, inkubátory, horkovzdušné sterilizátory, váhy, rentgenový přístroj, ale i oblečení, léky a množství zdravotnického materiálu, byla za dohledu mezinárodní humanitární organizace Caritas předána nemocnicím a poliklinikám v arménském městě Gjumri.

Povodně Morava, Slezsko a východní Čechy

Během jara roku 1999 byly definitivně dokončeny aktivity Společnosti týkající se likvidace následků záplav v letech 1997 a 1998. Projekt byl finančně uzavřen, veřejná sbírka v souladu s povolením Ministerstva vnitra ČR náležitě vyúčtována. Prakticky celý zbylý finanční výtěžek byl použit na projekt likvidace plísni a dřevokazných hub. Projekt likvidace plísni byl následně předán Olomoucké diecézní charitě, která v něm nadále pokračuje.

Záchranná technika byla částečně darována v zasažených oblastech, částečně odprodána a výtěžek vrácen do projektu. Zbylá technika zůstává v pohotovosti Společnosti pro případné další použití.

Kolumbie

Během zemětřesení, které zasáhlo koncem ledna 1999 město Armenia a jeho okolí v jihoamerické Kolumbii, bylo zničeno 53 000 domů, přes tisíc lidí zahynulo v troskách a dalších pět tisíc bylo zraněno. Z iniciativy Státní opery Praha a předních představitelů českých muzikálů se uskutečnil v Praze koncert ve prospěch obětí této přírodní katastrofy. Výtěžek benefiční akce byl předán zástupci Společnosti Člověk v tísni, aby jej osobně dopravil potřebným přímo na místo.

Koordinátor Společnosti ve spolupráci se zástupci jiných mezinárodních organizací působících v oblasti vytipoval nejvhodnější příjemce. Finanční prostředky ve výši téměř šesti tisíc dolarů byly nakonec předány prezidentovi humanitární organizace Fundacion Renovacion por Colombia (FRC) panu Carlosi Albertu Agudelovi. FRC se zaměřuje především na pomoc „dětem ulice“, sirotkům a starým lidem, a předaná částka byla využita na zakoupení základního vybavení a na částečné financování farmy, kam se uchýlili lidé, kteří při zemětřesení přišli o střechu nad hlavou.

Rumunsko

Z prostředků humanitárního fondu MZV ČR byly v lednu 1999 Společností vypraveny konvoje na pomoc župám Sibiu a Piatru Neamt zasaženým povodněmi. Kamiony zavezly stavební a instalační materiál, školní potřeby a další pomoc. Společnost zprostředkovala předání finančního daru 212 212,- Kč od nadace JTBC, New Jersey, USA pro poslední leprosárium v Evropě, které se nachází v jižním Rumunsku.

Pomoc krajanům

Mezinárodní organizace se stále do Čečenska obávají jezdit. Potravin je zoufalý nedostatek.

FOTO: Iva Zimová

SOS Čečensko

Pomoc Čečensku začala Společnost připravovat na podzim 1999, tedy až několik měsíců po vypuknutí druhé války. V Kosovu vrcholily projekty stavebních rekonstrukcí, najít finální prostředky pro vzdálené Čečensko se zdálo neredné. Sběrka SOS byla vyhlášena koncem roku, a spolu s milionem a půl od Ministerstva zahraničních věcí ČR umožnila Člověku v tísní zahájit humanitární operaci na Severním Kavkaze. Základna společnosti byla otevřena v Ingušsku a projekty byly od počátku zaměřeny na pomoc uprchlíkům v divokých táborech v okolí Čečenska a na potravinové konvoje do nitra oblastí bojů.

Přípravy probíhaly koncem roku, první konvoje vyjely v lednu 2000. Základní potraviny nakupují koordinátoři pomoci v Ingušsku, šetří se tak vysoké náklady na dopravu, ceny jsou stejné či nižší než v ČR. Oporou práce severokavkazské pobočky Společnosti je smlouva s ingušským ministerstvem mimořádných situací, které na počátku vyjednávalo s velkým ruských jednotek volné koridory pro průjezd pomoci do míst určení v uzavřeném Čečensku.

Společnost se stala první mezinárodní organizací působící v Čečensku, a během první poloviny roku 2000 získala téměř 600 000 dolarů (sbírka SOS Čečensko, město Praha, vláda ČR, Caritas Austria, Mott Foundation a řada dalších dárců), určených především na nákup potravin, kterých byl ve válečné oblasti zoufalý nedostatek.

Stanový tábor Sputnik v Ingušsku pro 9 000 uprchlíků byl během zimy jedním z míst, kde začala Společnost působit. Uprchlíci z Grozného tehdy ještě věřili, že se budou moci brzo vrátit domů.

FOTO: Iva Zimová

Na jaře roku 2000 se Společnost soustředila na pomoc hlavnímu městu Čečenska, Groznému. Stovky tun potravin pomohly obyvatelům, kteří přežili zničující ostřelování a bombardování v době obklíčení ve sklepích a krytech, i prvním navrátilcům do města, připomínajícího obrázky z německých měst po druhé světové válce. Konvoje projely i do horských a podhorských oblastí, kde stále pokračují lokální boje a kde byli místní obyvatelé celé měsíce zcela odříznuti. Společnost nyní vyjednává s humanitárními agenturami OSN o poskytnutí finančních prostředků a materiálu pro Groznyj a vybrané zničené vesnice.

Společnost pracovala na Severním Kavkaze již během první války, v roce 1995, snad právě proto je práce ve ztížených bezpečnostních podmínkách (nebezpečí únosů a aktivní bojové operace obou stran) úspěšná. Ale i přesto jsou bezpečnostní rizika vysoká

Rexhep Zeka s maminkou přiletěl na operaci v motolské nemocnici v Praze. Česká republika se stala jedinou zemí v celé střední a východní Evropě, která přijala a odoperovala pacienty z Kosova.

FOTO: archiv Člověk v tísni

MEDEVAC – evakuace nemocných

Cílem mezinárodního programu je pomoci těžce nemocným pacientům, kteří musí být operováni, a v Kosovu není jejich operace možná. Pro nemocné je převoz do zahraničí poslední nadějí na život.

Vláda ČR schválila účast naší republiky na tomto programu a Odbor pro uprchlicky MV ČR je jeho gestorem. Společnost Člověk v tísni pracuje na vyhledávání pacientů, pověřen je lékař působící v kolektivních centrech. Seznam pacientů je na základě návrhů a rozhodnutí lékařské komise sestavován International Organisation for Migration (IOM) a jejich doprava do ČR je zajišťována Společností a IOM. Partnerem v ČR je OUIČ MV ČR, Kardiocentrum FN Motol a Správa uprchlických zařízení MV ČR, kteří zajišťují pobyt pacientů v ČR, hospodaří s finančními prostředky vlády určenými na program MEDEVAC a pomáhají pacientům

a doprovodu (rodinný příslušník) v období po operaci a s návratem do Kosova.

Společnost z prostředků OU MV ČR zajišťuje také opravu (je-li nutná) a vybavení domovů operovaných, stejně jako jejich předání do péče místních lékařů tak, aby jejich rekonvalescence byla po návratu zajištěna. Během roku 1999 bylo v ČR úspěšně odoperováno celkem 7 pacientů. Jednalo se zejména o operace dětí s těžkými vrozenými srdečními vadami, u kterých současné vybavení kosovských zdravotnických zařízení nemožňuje provést takto komplikované zákroky. Zapojením do tohoto programu se Česká republika stala jedinou zemí v celé střední a východní Evropě, která přijala a odoperovala pacienty z Kosova.

Z prostředků konta SOS Kosovo dopravila Společnost do Kosova také vybavení pro porodnickou kliniku v prištinské nemocnici (počítače, kardiotokograf, respirátory, amnioskopy, inkubátory, manometry atd.).

Česká transportní jednotka

Na sekundární distribuci humanitární pomoci v Kosovu se podílí česká transportní jednotka, kterou tvoří 8 nákladních automobilů TATRA, pět z nich bylo financováno z prostředků uvolněných vládou ČR. V rámci operace řízené UNHCR rozváží humanitární pomoc ve dvou regionech – v západokosovské Peje ve spolupráci s mezinárodní organizací Mercy Corps a jihokosovském Prizrenu s organizací CRS. Provoz je hrazen z prostředků vyčleněných UNHCR.

Výhodou českých vozů je to, že se dostanou i do těžko přístupných vesnic, čeští řidiči se zásadně podílejí na distribuci pomoci do srbských enkláv, kam se místní řidiči jezdit bojí, nebo to odmítají z důvodů vzájemné nenávisti. Během roku 1999 se při práci v Kosovu vystřídalo 20 českých řidičů. Jednotka rozevzla více než 6.000 tun humanitární pomoci a získala si dobré jméno.

Pomoc ohrožené romské menšině

Společnost financovala práci nezávislého amerického spisovatele, žijícího dlouhodobě v Praze, Paula Polanskiho, který se romskou problematikou již léta zabývá. Polanski od července spoluvědl romský tábor v Obilici ve středním Kosovu, ve kterém žilo pod patronací UNHCR 1 400 lidí. Staral se o základní zásobování a chod tábora, vedl kurzy angličtiny a usiloval o řešení budoucnosti tohoto „uprchlického“ tábora. Byl jediným cizincem, který v táboře žil a pomohl tak zajistit bezpečnost tábora.

Polanski doprovázel romské rodiny při cestách do jejich vesnic a zjišťoval situaci v jednotlivých místech. Výsledkem mapovacích cest do míst po celém Kosovu, kde Romové žili před válkou, se stal souhrn popisující situaci komunit, počet těch, kteří odešli či zůstali, a míru nenávisti a napětí mezi majoritou a menšinou. Pokoušel se vyjednávat s meziná-

Tatry dojezdy bez potíží i do horských vesnic.

FOTO: Marie Wichterlová

rodními organizacemi i s albánskou většinou, aby zajistil Romům možnost návratu do původních domovů.

Podpora novinářů

Společnost Člověk v tísni podpořila nezávislou žurnalistickou školu Faik Konica v Prištině. Z finančních prostředků SOS Kosovo byly vybaveny pěti počítači, faxem, scannerem a tiskárnou učebny pro 80 začínajících novinářů. Škola, která byla založena v roce 1996, přišla během úderů NATO a loupení srbských jednotek o veškeré technické vybavení a zázemí. Z grantů amerického National Endowment for Democracy připravila Společnost Člověk v tísni také studijní pobyty pro sedm kosovských studentů žurnalistiky v Rádiu Svobodná Evropa v Praze.

Novou školu postavila Společnost na spáleništi v obci Hrtice z prostředků MV ČR na pomoc uprchlíkům při návratu. Oporou byla i česká jednotka KFOR, která v oblasti severního Kosova působí.

FOTO: Lukáš Prokůpek

Severní a západní Kosovo — — rekonstrukce

Opravy střech, stavby domků a opravy škol byly zahájeny v srpnu, necelé dva měsíce po návratu do Kosova. Výběr byl snadný, pomoc byla potřeba vlastně všude. Společnost od té doby působí v západním Kosovu v horském kaňonu Rugova a v severovýchodním Kosovu v okrese Podujevo v hornaté, těžko přístupné oblasti podél srbsko-kosovské hranice pod kontrolou českého KFOR. S pomocí vojáků se podařilo najít v nepřehledných kopcích ztracené rodiny, žijící na spáleništi, a zničené školy a pokusit se oblast pomoci.

Spolupráce byla oběma stranami vyhodnocena jako opravdu úspěšná a propojení českých vojenských a humanitárních sil v Kosovu je oceňováno zahraničními institucemi i českou vládou.

Hrtice a Braine

V horských osadách podél srbské hranice v severním Kosovu, nazývaných oblastmi Hrtice a Braine, žilo před válkou několik tisíc lidí a řadily se již tehdy mezi nejchudší v provincii. Během války byla většina domů vyrabována, vypálena, nebo zůstaly jen ruiny. Ti, kteří se vrátili, přežívali ve sklepích a ve stanech, na blížící se zimu raději nemysleli. Rodiny, kterým byl postaven domek nebo poskytnut materiál na novou střechu, byly vybírány spolu s českým a britským KFOR místními starostou, a to tak, aby se omezené pomoci dostalo těm, kteří nemají kam jít. Celkem společnost postavila v této oblasti 10 nových domů a zajistila nové střechy na 16 zničených domů.

Škola v Hrtici byla během války vypálena, z montované stavby zbyly jen rozpadající se betonové základy. Před válkou navštěvovalo školu 210 žáků ze dvanácti

Společnost Čvt zajistila rodinným stavební materiál, plány a stavební místa, pomocné stavební práce si vykonala rodina sama.

FOTO: Marie Wichterlová

osad roztroušených po kopcích. Vesničané se nechtěli školy pro své děti vzdát, a 1. října 1999 byl zahájen školní rok v improvizovaných podmínkách na vypáleném statku. Děti se učily bez střechy nad hlavou, místo oken jen ohořelé rámy, místo stolů a židlí prkna. Přesto sem k pravidelné výuce docházelo denně přes 150 dětí. Po konzultacích s velitelem české jednotky KFOR, UNICEF a UNHCR Společnost Člověk v tísni nechala vypracovat jednoduchý plán výstavby nové školy a vypsal výběrové řízení na dodavatele, finanční prostředky byly poskytnuty vládou ČR prostřednictvím OUIK MV ČR. Stavba začala koncem října a pokračovala velmi rychle. Vybavení školy bylo zakoupeno z konta SOS Kosovo, a v prosinci se v nové budově začalo učit.

Z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR získala Společnost také 550 kamen, dopravila je do Kosova a vybavila jimi obytné domy v pohraničních oblas-

tech. Na vytílování domů, rozvozu stavebního materiálu a distribuci kamen do horských oblastí se výrazně podíleli vojáci české průzkumné rotý KFOR. Mléčné výrobky, které Společnost distribuovala také především v této oblasti, byly darem Ministerstva zemědělství ČR.

Rugova kaňon

Společnost opravila ve městě Peja a ve dvou horských vesničkách v Rugova kaňonu 28 domů a školu. Horalé z této oblasti dnes říkají, že Česká republika jejich vesnice, a tím i život v horském údolí, zachránila. V opravených domech přečkalo zimu více než 300 lidí.

	střechy	nové domy	školy
Hrtice	2	2	stavba nové rekonstrukce rekonstrukce
Braine	14	0	
Rugova kaňon	15	—	
Peja	13	—	
CELKEM	44	10	3

Václav Havel byl prvním prezidentem, který navštívil Kosovo po vstupu sil KFOR. Prezident na své cestě, kterou spolupřipravila i Společnost Člověk v tísni, sledoval návrat uprchlíků, kteří se do Kosova po dvouměsíčních vrátili.

FOTO: Oldřich Skácha

bení ČVt na Balkáně v průběhu roku 1999

KOSOVO

Nový (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které
ATA (čísloval) jednotky, které

Mezníkem kritické situace v Kosovu byl letecký zásah NATO, uzavření dohod s Jugoslávskou armádou o odchodu z Kosova a rozmístění mezinárodních sil KFOR v celé provincii. Návrat kosovských uprchlíků byl nečekaně rychlý, uprchlické tábory v sousední Makedonii a Albánii se vyčistili během několika týdnů.

Společnost Člověk v tísni byla jednou z prvních humanitárních organizací, která se po leteckém zásahu NATO, odchodu srbských jednotek a vstupu KFOR vrátila do Kosova spolu s uprchlíky. Pomohly zkušenosti z předchozí práce, znalost terénu a síť spolupracovníků. Hlavní kancelář byla obnovena v Prištině, druhé centrum bylo otevřeno v západokosovském městě Peja. „Česká transportní jednotka“ se přemístila z Albánie do Kosova, a byla díky podpoře MZV ČR postupně rozšiřována.

Přežít zimu

Západní Kosovo (před krizí 200.000 obyvatel) je UNHCR označováno za jednu z nejzničenějších oblastí. Horské vesnice byly téměř srovnány se zemí, město Peja, které je centrem západního Kosova, bylo stejně jako okolní vesnice a městečka vypáleno a vyrabováno. Počet bytových jednotek (především domů), které byly po odchodu srbských jednotek uznány za neobyvatelné, činil více než 16 tisíc (tzn., že cca 80 000 lidí se ocitlo bez přístřeší).

Jednou z priorit bylo zajistit navrátilcům střechu nad hlavou. Většina rodin dokázala přežít ve stanech, poskytnutých UNHCR, a buď svépomocí, či s podporou humanitárních organizací si začít opravovat svoje zničené domovy. Některé rodiny nejenže našly své domy zničené, ale během řádění srbských jednotek byla část rodinných příslušníků zavražděna. Tyto rodiny spolu s rodinami nemocných, postižených či jinak potřebných zůstaly tvář v tvář troskám svých domů a osobní tragédii bezradné.

Společnost začala okamžitě pracovat na otevření kolektivních center pro ty, kteří nebyli a ani nemohli být schopni se o sebe postarat. Ve spolupráci s dalšími humanitárními organizacemi (Nadace San Filipe del Rio, USA a později MPDL, Španělsko a INTERSOS, Itálie) se během několika týdnů podařilo provizorně opravit a postupně otevřít tři kolektivní centra. Přijetí rodiny do centra podléhalo přísným pravidlům, dlouhému vstupnímu pohovoru, zhodnocení sociální situace a alternativních možností bydlení. Do center tak byly umísťovány jen nejtěžší případy, pro které nebylo jiného východiska. Jednalo se zejména o ženy a děti. 1 400 lidí dostalo možnost přežít zimu.

Kolektivní centra

V centrech jsou lidem zajištěny základní životní potřeby, psychosociální program a zdravotnická péče. Na zajištění provozu se podílejí čeští dobrovolníci vyslaní pražskou kancelář. Jejich hlavní pracovní náplní v centrech je pomoc v logistice, zásobování a denní program pro děti i dospělé. Vedení center, psycholog a lékař jsou zajišťováni Společností. Lékař ve spolupráci s IOM vytipovává pacienty vhodné pro transport do ČR v rámci programu MEDEVAC.

Systém center v západním Kosovu řídí Společnost Člověk v tísni, a pro svou vynikající práci získala uznání místních obyvatel i mezinárodních organizací. Centra jsou považována za nejlepší v Kosovu. Důležitým prvkem je neustálá práce s „klienty“, cílem je zajistit jejich aktivní spolupráci v průběhu pobytu v centru, a především během jejich postupného návratu do původních, či náhradních obydlí. Ze skupiny těch lidí, kteří byli přijati ještě v létě roku 1999, se již tři čtvrtiny odstěhovaly do normálního ubytování. Centra tak plní svoji tranzitní úlohu, jejímž cílem je pomoci v prvním období, ale zároveň zabránit vzniku závislosti na kolektivním ubytování a ztratě schopnosti přijímat spoluzodpovědnost za vlastní budoucnost.

UNHCR plně financuje provoz center od října minulého roku.

Mnozí lidé se zatím nemají kam vrátit a prioritou na jaro a léto 2000 je zajistit opravy a stavby domů, tak aby se rodiny měly kam odstěhovat a centra mohla být postupně uzavřena. Dosud je však jejich funkce nezastupitelná.

Název centra	Ubytovací kapacita	otevřeno	uzavřeno
Dormitory	300 osob	srpen 1999	červen 2000 uplynulá
Old School	120 osob	červenec 1999	červen 2000 uplynulá
Karagac	150 osob	červenec 1999	1. březen 2000 uplynulá
Economic School	450 osob	listopad 1999	září 2000 uplynulá
Klina Hospital	450 osob	prosinec 1999	září 2000 uplynulá
CELKEM	1470 osob		

Děti do 16 let tvoří více než 40% osazenstva, vdovy 10% a 15% staří lidé. Při práci v centrech se vysílalo přes 50 českých dobrovolníků.

Spolupráce s UNICEF a UNHCR

jako UNHCR. Společnost proto v průběhu dubna, května a června vypravila do Albánie 21 kamionů. Pomoc byla předána do táborů, lidem v hostitelských rodinách a dopravena do odlehlých oblastí. Ve spolupráci s misí OBSE a jednotkami NATO tak byl zásoben i severoalbánský okres Bajram Curri, považovaný za nejnebezpečnější v celé Albánii, a proto opomíjený ostatními humanitárními organizacemi.

Uprchlíci z Kosova směřovali také do Makedonie (přes dvě stě tisíc) a do Černé Hory (necelých sto tisíc). Do Černé Hory byl vypraven ve spolupráci s MZV ČR a Českou katolickou charitou konvoj osmi kamionů, který za ztížených podmínek (na území byly dislokovány jednotky Jugoslávské armády a doprovod konvoje byl opakovaně zatčen a vyšetřován pro podezření ze špionáže a spolupráce s jednotkami NATO) dovezl sto padesát tun pomoci do okresů Rožaje, Plav a Ulcinj. Další patnáct kamionů směřovalo do makedonských uprchlických táborů, Stenkovac I. a II., pro téměř 40 000 lidí. Koncem června, po odchodu srbských sil a vstupu mezinárodních jednotek, pak dorazily první čtyři kamiony také do Kosova.

Konvoje obsahovaly především jídlo, deky, matrace, hygienické potřeby, a byly vždy doprovázeny pracovníky a dobrovolníky Společnosti člověk v tísní. Distribuce pomoci byla zajištěna ve spolupráci s ostatními organizacemi a vedením uprchlických táborů. Zásilky byly hlavní podporou, kterou ČR poskytla, a spolu s prací dobrovolníků ve vybraných táborech a přítomností České polní nemocnice, vyslané MO ČR, byly nezanebatelným příspěvkem ke zvládnutí humanitární krize v celé oblasti.

V květnu byl již přisun pomoci do Albánie dostatečný, ale vzhledem k velmi špatným komunikačním možnostem, bezpečnostním rizikům a počtu uprchlíků bylo téměř nemožné zajistit sekundární distribuci. Sklady v přístavu Drač a na letišti Rynas v Tiraně byly plné, ale lidé v horách měli hlad. Po dohodě s kancléřem UNHCR v Albánii byla Společností do oblasti vyslána „Česká transportní jednotka“ (tři nákladní vozy TATRA, doprovodný terénní automobil a čeští řidiči). Rozvoz potřeb do horských vesnic a záchytných středisk v oblasti severoalbánského Kukesu začal v červnu, spolu s uprchlíky se pak jednotka přesunula do Kosova.

Spolupráce s UNICEF a UNHCR byla realizována na základě smluv o „provádění humanitární pomoci“ a aktivity Společnosti byly z prostředků OSN částečně financovány.

V období krize přijala Česká republika téměř tisíc uprchlíků. Vláda ČR se tím, spolu s penězi uvolněnými na humanitární a rozvojovou pomoc a vysláním polní nemocnice Armády ČR, přihlásila ke spoluodpovědnosti za řešení krize na Balkáně. Po vstupu KFOR do Kosova se uprchlíci začali vracet, a Společnost mapovala stav obydlí těch, kteří byli v ČR (více než polovina domů a bytů byla zničena), a podle možností pomáhala Odboru pro uprchlíky MV ČR při dobrovolné repatriaci kosovských Albánců.

1999	duben-červen	červenec-listopad	množství pomoci (t)
Albánie	21 kamionů		237,5 t
Makedonie	15 kamionů		160,5 t
Černá Hora	8 kamionů	3 kamiony	204 t
Kosovo	4 kamionů	15 kamionů	367 t
CELKEM	48 kamionů	18 kamionů	969 t

Tomáš Vyhnálek, hlavní koordinátor pomoci, na cestě s prvním konvojem do Albánie, duben 1999.

FOTO: Luboš Kotek

Albánie, Makedonie, Černá Hora

Desetitisíce uprchlíků překračovaly hranice každý den. Téměř půl milionu lidí bylo vyhnáno z Kosova za tři týdny. Do Albánie směřovaly konvoje pomoci z celé Evropy i kamiony Společnosti Člověk v tísni, která otevřela koordinační kancelář v albánské Tiraně. Uprchlíků bylo tolik, že zaplnili každý volný prostor, ve kterém se dalo přežít, tábory vznikaly spontánně v prázdných továrnách, skladech či kasárnách. Proto Společnost zahájila program „asistence v divokých táborech“ a začátkem května odjel do čtyř obrovských táborů v Albánii první tým dobrovolníků. Dva měsíce pomáhali s distribucí základních potravin, hygienických potřeb, s celkovou organizací života v táborech – vytvoření improvizovaných škol, dětských hřišť a vymýšlení denního programu. Zabývali se řešením

nejrůznějších situací od provozu táborových kuchyní, přes epidemie nemocí až po ozbrojené přepady lupičských band. S obrovským nasazením a osobním vypětím dokázali opravdu mnoho i v táborech jako byla bývalá Tabáková fabrika, rozpadající se monstrem pro pět tisíc uprchlíků. Pomoci přijeli i studenti DAMU, kteří ve spolupráci s Happy End Production vypravili z Čech autobus žonglérů, kejklířů a herců. Člověk v tísni připravil turné, a tým objížděl uprchlické tábory a hrál dětem vyděšeným z útěku z domova i ze života v přeplněných táborech. Programy pro děti byly podporovány a částečně financovány UNICEF Albania.

1000 tun pomoci

Chyběly především potraviny a hygienické potřeby, přival vyhnanců nedokázaly zvládnout ani světové organizace

Z Kosova byl vyhnán téměř milion lidí. Utíkali v autech, na povozech i pěšky přes hory do okolních zemí.

FOTO: Luboš Kotecký

a návrat Albánců do vesnic, ze kterých byli vyhnáni, situace se spíše zhoršovala. Po lednovém masakru ve vesnici Račak nemohlo mezinárodní společenství nadále prodlužovat čekání. Na jednání v Rambouillet byla bělehradská delegace postavena před dvě možnosti – buď přiznat širokou autonomii Kosova a jednat o budoucím postavení provincie, nebo pokračovat v politice útlaku a riskovat zásah mezinárodních sil. Představitelé Bělehradu odmítli autonomii i jednání s mezinárodní účastí. V Kosovu samotném mezitím pokračovaly přípravy Jugoslávské armády a dalších silových struktur na postupné vyhnání Albánců. Podle některých odhadů bylo do Kosova přesunuto až 60 000 mužů ve zbrani a byly vytipovány a obklíčeny celé okresy, které měly být etnicky vyčištěny jako první.

Humanitární intervence

Plošná operace proti většinovému obyvatelstvu začala koncem března 1999 a současně byly zahájeny údery leteckých sil NATO na strategické cíle v Jugoslávii. Téměř sedmdesát dní trvalo, než Slobodan Milošević ustoupil a přiznal, že válku proti NATO nemůže vyhrát. Srbské jednotky opustily Kosovo a vojáci KFOR spolu s administrativou OSN vyhlásily nad provincií mezinárodní protektorát. Mezitím byl z Kosova vyhnán téměř jeden milion lidí, kteří hledali útočiště zejména v sousední Makedonii, Albánii a Černé Hoře. O rozsahu násilí uvnitř Kosova se lze jen dohadovat. Celý civilizovaný svět se snažil zmírnit utrpení kosovských uprchlíků.

SOS Kosovo

Sbírka „SOS Kosovo“ byla vyhlášena na podzim roku 1998 a vrcholila současně s krizí v Kosovu. V rámci kampaně SOS Kosovo byly realizovány projekty ve výši téměř 2,5 milionů USD.

Děkujeme Vám!

Z darů jednotlivců, firem, měst, obcí a států byly financovány jednotlivé projekty pomoci, realizované přímo na místě, a zásilky z České republiky. Díky solidaritě české společnosti bylo dopraveno do Kosova, Albánie, Černé Hory a Makedonie téměř 1000 tun základní humanitární pomoci. Česká pomoc pomohla přežít lidem na jihovýchodě Evropy téměř dvouletou válku, vedenou v duchu nacionalistických hesel a cílů postkomunistických představitelů Bělehradu, především Slobodana Miloševiče.

Sbírka „SOS Kosovo“ potvrdila, že lidé v České republice nejsou lhostejní či neschopní solidarity. Musí být ale přesvědčení, že je jejich pomoci opravdu potřeba, tak jako tomu bylo v případě Sarajeva, povodní či kosovské tragédie.

Významným dílem na pomoc kosovským Albáncům přispěly města a obce v České republice a také vláda ČR prostřednictvím Ministerstva vnitra (1998) a Ministerstva zahraničních věcí (1999).

1998

Pracovat v Kosovu začala Společnost v létě roku 1998. Téměř čtyři sta tisíc lidí bylo vyhnáno ze svých domovů, hořely celé okresy na západě a v centru provincie. První kamiony s logem „Člověk

v tísní“ směřovaly do černoohorských okresů Plav a Rožaje, kam během letní ofenzivy srbských jednotek uprchlo přibližně 50 000 lidí. Pomoc Společnost zakoupila z prostředků poskytnutých MV ČR v rámci projektů prevence migrace a pomoci uprchlíkům. Náklad obsahoval potraviny, hygienické potřeby, léky, nádobí, oblečení, svíčky a další věci nutné pro člověka, který přišel o všechno a žije u cizích lidí, v bývalé škole nebo v horách v přístřešku z větví a igelitu.

Partnerem Společnosti v Kosovu byla místní organizace Matka Tereza, která zajišťovala distribuci i do odlehklých horských oblastí, také díky daru Společnosti, dvěma vozům Praga V3S. Hory byly do té doby zásobeny pouze svépomocí, ale sílící teror srbských jednotek a strach kosovských obyvatel dosavadní způsob znemožnil. Později byly vozy zničeny srbskými paramilitárními jednotkami.

Rozvojovým projektem podzim 1998 byla oprava dvanácti ambulancí paralelní zdravotnické sítě Matky Terezy, zničených při letní ofenzivě. Společnost jednotlivé ambulance opravila, vybavila nástroji a nábytkem. Výběr byl proveden tak, aby ambulance zajistila péči nejméně pro 5 000 lidí, aby byla obsazena (přítomnost lékaře) a aby Lékaři bez hranic zajistili další zásobování léky. Zdravotnická péče tak byla zpřístupněna pro téměř 100 000 kosovských Albánců, kteří měli často ztížený přístup do státních zdravotnických zařízení.

1999

Etnické násilí proti kosovským Albáncům pokračovalo již devátým rokem. Přestože Slobodan Milošević podepsal dohody zaručující ukončení násilných operací

Humanitární projekty

MINULÝ ROK VE SPOLEČNOSTI ČLOVĚK V TÍSNI

• **SOS KOSOVO** — do Kosova, Albánie, Makedonie a Černé Hory jsme dopravili téměř 1000 tun humanitární pomoci. Zajistili jsme opravu, nebo stavbu 54 domů a 3 škol a vedli provoz kolektivních center pro 1470 lidí. Do ČR se nám podařilo dopravit 7 kosovských dětí na složité operace, které jim v řadě případů zachránily život.

• **JEDEN SVĚT** — v rámci I. ročníku mezinárodního filmového festivalu, organizovaného Společností, jsme promítli desítky dokumentárních filmů ze zemí, kde dochází k porušování lidských práv. Festival „One World“ je jediným svého druhu ve východní a střední Evropě.

• **CYKLUS ČLOVĚK V TÍSNI** — na obrazovce České televize se začaly pravidelně objevovat dokumentární filmy z krizových částí světa, natočené pro Člověka v tísni předními českými dokumentaristy. „Za měsíčník dokumentů ze zemí, kde jsou lidé ohroženi“, byla Společnosti udělena zvláštní cena poroty Českého filmového a televizního svazu a Nadace Český literární fond.

• **ROMSKÁ KOMUNITNÍ CENTRA** — v sedmi vybraných romských lokalitách v České republice začali působit naši vyškolení pracovníci. Za tento projekt byla Společnost oceněna nadací VIA a United Nations Development Programme (UNDP) cenou „Podpora místních iniciativ v roce 1998-2000“.

• **INFORMAČNÍ SERVIS** — prostřednictvím Internetu informujeme od začátku roku 1999 pravidelně o dění v Bělorusku, Kosovu a Čečensku a pravidelně jej rozšiřujeme.

• **SOS ČEČENSKO** — koncem roku 1999 jsme začali s přípravou humanitární mise na Severním Kavkaze.

• **KAZACHSTÁN** — šestým rokem asistujeme při návratu krajanů ze vzdáleného Kazachstánu. Od roku 1994 jsme zajistili zázemí a přepravili do ČR téměř 650 kazašských Čechů.

• **RUMUNSKO** — v rámci rozvojové pomoci jsme v oblasti Banátu, kde žijí naši krajané, opravovali silnice, školy a v jedné z vesnic vybudovali vodovod. Dopravili jsme humanitární pomoc do oblastí postižených povodněmi.

• **BĚLORUSKÉ CENTRUM** — již druhým rokem jsme podporovali nezávislé iniciativy v Bělorusku a předáváme do světa informace o tamním totalitním režimu i porušování lidských práv.

• **DOVER** — ve Velké Británii jsme obnovili působení našich romských koordinátorů. Ti pomáhají na místě zprostředkovat kontakty mezi romskými žadateli o azyl z ČR a pracovníky britských sociálních služeb.

• **PŘÍLOHY TÝDENÍKU RESPEKT** — čtyři přílohy prestižního českého týdeníku se věnovaly jednotlivým skupinám cizinců žijících na území ČR, dvě byly zaměřeny na krizové oblasti světa. Formou přílohy byla vydána výroční zpráva za rok 1998 a informace o filmovém festivalu Jeden svět.

• **ALTERNATIVY** — v rámci projektu, který se snaží přivést do ČR významné zahraniční osobnosti, přijali v roce 1999 pozvání Společnosti mj. dcera Fidela Castra Alina Fernández či čečenský ministr zahraničních věcí Iljas Achmadov.

• **HOMO HOMINI** — v roce 1999 byla tato cena, věnovaná ochráncům lidských práv po celém světě, udělena panu Oswaldo Payá Sardiñasovi za významný přínos v boji za lidská práva na Kubě.

• **POVODNĚ NA MORAVĚ, VE SLEZSKU A VÝCHODNÍCH ČECHÁCH** — po dvou letech intenzivní práce jsme úspěšně uzavřeli projekty spojené s likvidací českých a moravských povodní.

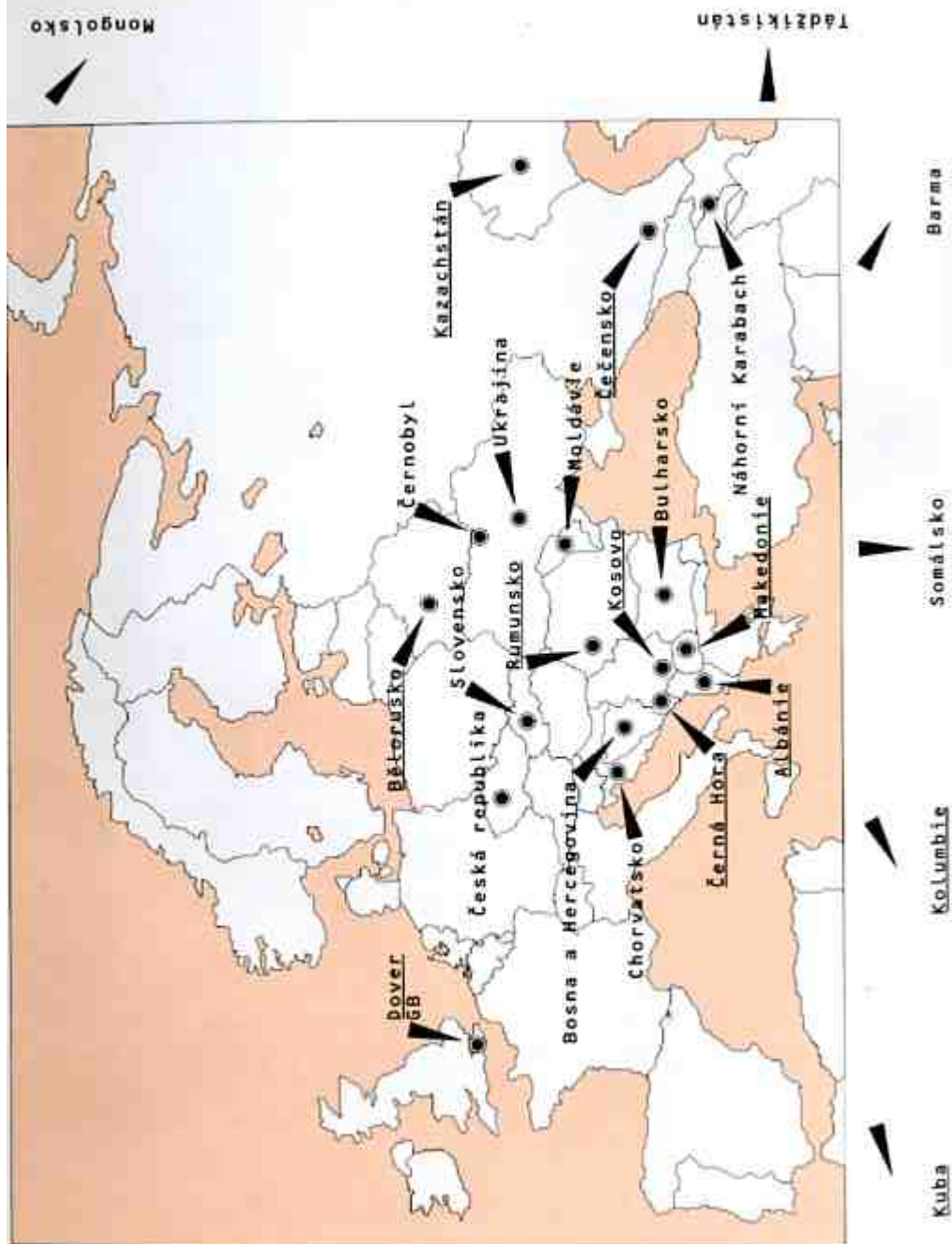

Společnost Člověk v tísní vznikla v roce 1994 jako nevládní, nezisková humanitární organizace přechodem týmu Nadace Lidových novin pod křídla České televize. Cílem Společnosti je pomáhat v těch částech světa, kde v důsledku vnějších či vnitřních příčin došlo k ohrožení základních práv člověka, k systematickému pošlapávání lidské důstojnosti nebo k humanitární katastrofě. Posláním Společnosti je rovněž informovat českou veřejnost o dění v těchto oblastech a vzbuzovat v občanech solidaritu s lidmi postiženými válkou a přírodními katastrofami. Společnost se snaží v České republice budovat povědomí o spoluodpovědnosti za dodržování lidských práv a svobod v těch částech světa, které neměly to štěstí a nepodařilo se jim vymanit z nadvlády diktátorů, nebo jsou sužovány válkami.

Od svého založení Společnost působila ve dvaceti zemích světa a realizovala pomoc v hodnotě přesahující 500 miliónů korun. Stala se největší a nejvýznamnější organizací svého druhu ve střední a východní Evropě. V rámci uskutečňování humanitárních projektů spolupracuje se širokým spektrem partnerů od velkých mezinárodních agentur Organizace spojených národů (UNHCR, UNICEF, WHO) a nevládních humanitárních organizací (Mercy Corps, CRS, International Rescue Committee) až po orgány státní správy, instituce a neziskové organizace působící v Čechách a na Moravě. Klíčová je spolupráce s mezinárodními organizacemi zasazujícími se o dodržování lidských práv ve světě (Human Rights Watch, Amnesty International, Memorial) a s celou řadou médií (Česká televize, Český rozhlas, Respekt, Lidové noviny). Oporou Společnosti zůstává novinářská agentura Epicentrum.

Projekty Společnosti jsou financovány z veřejných sbírek, prostřednictvím státních zakázek, sponzorských a účelových darů, zahraničních i domácích grantů. Na financování projektů v rámci kampaně SOS Kosovo se v roce 1999 do značné míry podílel český stát, jednotlivá města a poprvé ve velkém měřítku i soukromé firmy. Společnosti se daří udržovat nízké provozní náklady zejména díky množství dobrovolníků, spolupracujících v Čechách i na zahraničních projektech, nezastupitelná je role pracovníků vykonávajících náhradní vojenskou službu.

K 16. dubnu 1999 byla Nadace při České televizi Člověk v tísní přeregistrována Krajským obchodním soudem v Praze na obecně prospěšnou společnost. Nový název zní „Člověk v tísní - společnost při České televizi, o.p.s“. Výroční zpráva obsahuje údaje o účetnictví obou organizací, v textu používáme pro zjednodušení nový název pro celé období roku 1999.

Působení Společnosti Člověk v tísni v letech 1992–1999

Společnost Člověk v tísni při České televizi o.p.s.

Správní rada:

Simon Pánek – předseda
Kristina Taberyová
Jaromír Štětina

Ředitel:

Tomáš Pojar

Finanční ředitel:

Jan Kamenický

Humanitární pomoc

Simon Pánek

Lidská práva

Igor Blaževič

Vedoucí kanceláře

Martina Sýkorová

Finanční oddělení

Klára Boučková

Albánie-Kosovo

Veronika Kamenická
Lukáš Laichter
Ester Lauferová
Ivan Matlášek
Karel Novák
Michal Plavec
Jana Raisová
Pavel Sýkora
Tomáš Vyhnálek
Marie Wichterlová

Poradna pro krajany

Anděla Podhorská
Pavel Dymeš
Blanka Bulová

Dozorčí rada

Marek Žák – předseda
Vlasta Lajčáková
Jan Urban

Rumunsko

Václav Mazánek
Josiif Dlouhý

Romské projekty

Vojta Lavička

Jeden Svět

Klára Hanáková
Ondřej Matyáš

Likvidace následků povodní

Michaela Marešová
Zdeněk Brabenec

Běloruské centrum

Vladislav Jandjuk

Fundraising

Michael Luhan
Denisa Schulzová

Civilní služba*

Lukáš Bludský
Jakub Čejka
Adam Havlín
Michal Kouba
Ondřej Krupka
Jan Lajčák
Lukáš Melnický
Josef Pazderka
Marek Prehal
Lukáš Prokůpek
Matěj Růža
Viktor Suneš
Petr Svatoš
Jan Vlačiča

*Někteří z níže uvedených v průběhu minulého roku svoji civilní službu ukončili, jiní ji naopak nastoupili.

Společnost Člověk v tísni založili novináři, kteří nechtěli z prostředí válek, přírodních katastrof a autoritativních režimů jen psát zprávy a reportáže, odmítali být pasivními pozorovateli. Lidé, kteří začali jezdit s kamiony naloženými základními potravinami nebo stavebním materiálem, zase nikdy nepřestali z krizových oblastí přinášet svědectví o tom, co na místě viděli.

Od vypravení první zásilky s humanitární pomocí do Náhorního Karabachu v rámci Nadace Lidových novin uplynulo již devět let. Za tu dobu jsme pracovali ve dvaceti zemích světa a dopravili do mnoha odlehklých míst často jako vůbec první na světě tisíce tun humanitární pomoci, opravili stovky domů, vybavili vypálené školy nebo rozbombardované nemocnice. Hodnota pomoci realizovaná prostřednictvím našeho týmu přesáhla půl miliardy korun.

Vždy jsme byli přesvědčeni o tom, že je i v našem zájmu, aby ve světě ubývalo nestabilních diktátorských režimů, že se má česká vláda zasazovat o urovnání válečných konfliktů, že má Česká republika aktivně podporovat představitele demokratických sil vzdorující všemocným diktátorům, a urychlit tak pád autoritářských režimů. Vždy jsme kritizovali pohodlný a alibistický postoj smýšlející rozdíl mezi obětí a agresorem v případě válek na Balkáně nebo omezování zahraniční politiky výhradně na ekonomické vztahy, v horším případě na bezohlednou snahu o prodej mnohdy neprodejných výrobků Číně, Vietnamu nebo Bělorusku. Nejenže je takové jednání neslušné, je to krátkozraká politika a výzva diktátorům, aby nás považovali za laciného jackovacího panáka.

Doufáme, že jsme se svým dílem zasadili o důstojné a úspěšné začleňování České republiky mezi vyspělé, demokratické země, které nejsou lhostejné k tomu, co se děje v okolním světě. Zároveň věříme, že jsme přispěli k podpoře dodržování lidských práv a rozšiřování území pod správou stabilních a demokratických vlád.

Nic z toho, čeho jsme dosáhli, by však nebylo možné bez podpory české veřejnosti i celé řady představitelů českého státu, měst, nevládních organizací, dobrovolníků, firem nebo novinářů.

Všem Vám, kteří jste se přímo či nepřímo podíleli na naší činnosti, děkujeme.

Tomáš POJAR
ředitel

